

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (femte avdelningen)

den 7 juni 2006 *

I de förenade målen T-213/01 och T-214/01,

Österreichische Postsparkasse AG, Wien (Österrike), inledningsvis företrätt av advokaterna M. Klusmann, F. Wiemer och A. Reidlinger, därefter av H.-J. Niemeyer, med delgivningsadress i Luxemburg,

Bank für Arbeit und Wirtschaft AG, Wien, företrätt av advokaten H.-J. Niemeyer, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av S. Rating, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: tyska.

angående ogiltigförklaring av förhørsombudets beslut av den 9 augusti 2001 och av den 25 juli 2001 att lämna ut de icke-konfidentiella versionerna av meddelandena om invändningar i ett förfarande i enlighet med artikel 81 EG angående fastställande av bankavgifter (COMP/36.571 — Österrikiska banker) till ett österrikiskt politiskt parti (Freiheitliche Partei Österreichs),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(femte avdelningen)

sammansatt av ordföranden P. Lindh, samt domarna R. García-Valdecasas och J.D. Cooke,

justitiesekreterare: handläggaren I. Natsinas,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter förhandlingen den 21 oktober 2004,

följande

Dom

Tillämpliga bestämmelser

Förordning nr 17

- ¹ I artikel 3.1 och 3.2 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962 — Första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar [81] och [82] (EGT 13, s. 204; svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 8) — föreskrivs följande:

”1. Konstaterar kommissionen, efter ansökan eller på eget initiativ, en överträdelse av bestämmelserna i fördragets artikel [81] eller artikel [82], kan den ålägga de berörda företagen eller företagssammanslutningarna att upphöra med överträdelsen.

2. Rätt att framställa ansökan om detta har

...

b) fysiska eller juridiska personer som åberopar ett berättigat intresse i saken.”

- 2 Det föreskrivs i artikel 19.2 i förordning nr 17 att ”[b]egäran från ... [fysiska eller juridiska] personer att få yttra sig skall bifallas, om de kan påvisa ett tillräckligt intresse i saken”.

- 3 Sekretess behandlas i artikel 20 i förordning nr 17. I punkt 1 i artikeln föreskrivs att upplysningar som har inhämtats med stöd av vissa av förordningens artiklar ”... endast [får] användas för det med begäran eller undersökningen avsedda ändamålet”. Vidare föreskrivs i punkt 2 i artikeln att ”[u]tan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 19 och 21 får kommissionen och medlemsstaternas behöriga myndigheter samt deras tjänstemän och övriga anställda inte röja upplysningar som de har inhämtat med stöd av denna förordning och som är av sådant slag att de omfattas av sekretess”.

Förordning nr 2842/98

- 4 Den 22 december 1998 antog kommissionen förordning (EG) nr 2842/98 om hörande av parter i vissa förfaranden enligt artiklarna [81] och [82] i EG-fördraget (EGT L 354, s. 18), som har ersatt kommissionens förordning nr 99/63/EEG av den 25 juli 1963 om sådana förhör som avses i artikel 19.1 och 19.2 i rådets förordning nr 17 (EGT 127, s. 2268; svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 32). När det gäller deltagande i ett överträdelseförfarande av andra personer än dem till vilka kommissionen har riktat invändningar görs det i förordning nr 2842/98 åtskillnad mellan å ena sidan den "sökande eller klagande" och å andra sidan "tredje man som kan påvisa ett tillräckligt intresse i saken" och, slutligen, "annan tredje man".
- 5 I fråga om de sökande eller de klagande föreskrivs följande i artiklarna 6–8 i förordning nr 2842/98:

"Artikel 6

Om kommissionen efter att ha mottagit en ansökan enligt artikel 3.2 i förordning nr 17 ... anser att det på grundval av den information som den har tillgång till inte finns tillräckliga skäl för att bevilja ansökan eller vidta åtgärder till följd av klagomålet, skall den informera den sökande eller den klagande om sina skäl och fastställa en tidsfrist inom vilken den sökande eller den klagande skriftligen kan inkomma med synpunkter.

Artikel 7

Om kommissionen kommer med invändningar i ett ärende i samband med vilket den har tagit emot en ansökan eller ett klagomål som anges i artikel 6 skall den förse den sökande eller den klagande med en kopia av den icke-konfidentiella versionen av invändningarna och fastställa en tidsfrist inom vilken den sökande eller den klagande skriftligen kan yttra sig.

Artikel 8

Kommissionen får, där detta är lämpligt, bereda de sökande eller de klagande tillfälle att utveckla sina synpunkter muntligt, om de begär det i sina skriftliga yttranden.”

6 I artikel 9.1 och 9.2 i förordning nr 2842/98 föreskrivs följande:

”1. Om andra parter än de som avses i kapitel II [parter till vilka kommissionen har riktat invändningar] och III [de sökande och de klagande] begär att få yttra sig och kan påvisa ett tillräckligt intresse i saken, skall kommissionen skriftligen informera dem om förfarandets art och sakliga innehåll och fastställa en tidsfrist inom vilken de skriftligen kan yttra sig.

2. Kommissionen får, där detta är lämpligt, bereda de parter som avses i punkt 1 tillfälle att utveckla sina synpunkter vid det muntliga förhöret med de parter till vilka invändningar riktats, om de begär det i sina skriftliga yttranden.”

7 Slutligen föreskrivs i artikel 9.3 att kommissionen får bereda ”varje annan tredje man” tillfälle att yttra sig muntligen.

8 När det gäller konfidentiell behandling av den information som samlats in i ett överträdelseförfarande föreskrivs i artikel 13.1 i denna förordning att informationen inte får lämnas ut, i den mån den innehåller affärshemligheter eller annan konfidentiell information, och att kommissionen skall vidta lämpliga åtgärder i fråga om tillgången till akten för att skydda informationen.

Beslut 2001/462

- 9 Den 23 maj 2001 antog kommissionen beslut 2001/462/EG, EKSG om kompetensområdet för förhørsombudet i vissa konkurrensförfaranden (EGT L 162, s. 21). Genom detta beslut upphävdes kommissionens beslut 94/810/EKSG, EG av den 12 december 1994 om kompetensområdet för förhørsombudet vid kommissionens behandling av konkurrensärenden (EGT L 330, s. 67; svensk specialutgåva, område 8, volym 3, s. 13) (nedan kallat beslut nr 94/810).
- 10 I artikel 1 i beslut 2001/462 anges att förhørsombudet skall ”se till att det faktiska utövandet av rätten att bli hörd iakttas i konkurrensförfaranden vid kommissionen i enlighet med artiklarna 81 [EG] och 82 [EG]”.
- 11 Vidare föreskrivs i artikel 9 första och andra styckena i beslut 2001/462, vilken har ersatt artikel 5.3 och 5.4 i beslut 94/810 vars lydelse var nära identisk, följande:

”Om det föreligger en avsikt att lämna ut uppgifter som kan utgöra ett företags affärshemligheter, skall det berörda företaget underrättas skriftligen om denna avsikt och skälen för detta. En tidsfrist skall fastställas inom vilken det berörda företaget får inkomma med eventuella ytterligare skriftliga synpunkter.

Om det berörda företaget motsätter sig att uppgifterna lämnas ut, men uppgifterna finns inte vara skyddade och således får lämnas ut, skall detta meddelas det berörda företaget genom ett motiverat beslut. Beslutet skall ange den dag när uppgifterna kommer att lämnas ut. Denna dag får infalla tidigast en vecka efter den dag när meddelandet lämnades.”

Bakgrund till respektive talan

Bakgrund till tvisten

- 12 Sökandena, Österreichische Postsparkasse AG (mål T-213/01) och Bank für Arbeit und Wirtschaft AG (nedan kallad BAWAG) (mål T-214/01), är österrikiska kreditinstitut.

- 13 Kommissionen fick den 6 maj 1997 kännedom om en handling med titeln "Lombard 8.5" och inledde med anledning av denna handling, på eget initiativ, ett överträdelseförfarande avseende artikel 81 EG mot sökanden och sex andra österrikiska banker i enlighet med artikel 3.1 i förordning nr 17.

- 14 Genom skrivelse av den 24 juni 1997 gav det österrikiska politiska partiet Freiheitliche Partei Österreichs (nedan kallat FPÖ) in handlingen med titeln Lombard 8.5 till kommissionen och ansökte om att ett utredningsförfarande skulle inledas mot åtta banker, bland vilka sökanden i mål T-214/01, däremot inte sökanden i mål T-213/01, fanns med. Syftet med förfarandet var att fastställa överträdelser av artiklarna 81 EG och 82 EG.

- 15 I skivelse av den 26 februari 1998 informerade kommissionen FPÖ, i enlighet med artikel 6 i förordning nr 99/63 (nu artikel 6 i förordning nr 2842/98), om sin avsikt att avslå ansökan. Kommissionen angav att endast de personer eller de personsammanslutningar som hade ett berättigat intresse i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17 hade rätt att framställa en ansökan och att sökanden för att kunna göra detta "[skulle] ha [påverkats] eller kunna påverkas av konkurrensbegränsningen i sin egenskap av ekonomisk aktör". Ett allmänt intresse av skydd för rättsordningen räcker i detta hänseende inte för att det skall kunna kvalificeras som ett berättigat intresse.

- 16 FPÖ svarade i skrivelse av den 2 juni 1998 att det i sin egenskap av politiskt parti och genom flera medlemmar deltog i näringslivet, att det dagligen utförde oräkneliga banktransaktioner och att det följaktligen hade lidit en ekonomisk skada till följd av de förfaranden som anmälts. FPÖ har följaktligen ett berättigat intresse i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17. Av dessa skäl ansökte FPÖ på nytt om att få delta i överträdelseförfarandet och således om att få del av de invändningar som framställts.
- 17 Kommissionen genomförde i juni år 1998 undersökningar hos flera österrikiska kreditinstitut, däribland sökandena.
- 18 De banker som avsågs med förfarande COMP/36.571 gav den 16 december 1998 in en gemensam redogörelse för de faktiska omständigheterna, tillsammans med verifikationshandlingar uppgående till 40 000 sidor, till kommissionen. I en inledande anmärkning begärde de att kommissionen skulle behandla redogörelsen konfidentiellt. Således "[ombeddes kommissionen] att i enlighet med artikel 20 i förordning nr 17/62 avstå från att lämna ut den till tredje man".
- 19 Genom skrivelse av den 13 september 1999 sände kommissionen till sökandena ett första meddelande om invändningar av den 10 september 1999, i vilket kommissionen anklagade sökandena för att ha ingått konkurrensbegränsande avtal med andra österrikiska banker om avgifter och villkor som skulle tillämpas i förhållande till kunder — såväl enskilda som företag — och för att således ha gjort sig skyldiga till överträdelse av artikel 81 EG.
- 20 I början av oktober år 1999 informerade kommissionen sökandena muntligen om sin avsikt att lämna ut meddelandet om invändningar av den 10 september 1999 till FPÖ, i enlighet med artikel 7 i förordning nr 2842/98.

- 21 I skrivelser av den 6 och den 12 oktober 1999 förklarade sökandena för kommissionen att de motsatte sig ett sådant utlämnande. De gjorde gällande att FPÖ inte hade något berättigat intresse i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17 och följaktligen inte kunde kvalificeras som sökande i den mening som avses i bestämmelsen. De uttryckte även sin oro för att FPÖ skulle missbruka invändningarna för politiska syften.
- 22 Tjänstemännen vid generaldirektoratet (GD) för konkurrens svarade sökandena i skrivelser av den 5 november 1999, i vilka de angav att FPÖ var bankkund och att det i enlighet med artikel 7 i förordning nr 2842/98 följaktligen förelåg en skyldighet att lämna ut en icke-konfidentiell version av invändningarna till partiet. Genom dessa skrivelser förseddes även sökandena med en förteckning över avsnitt i meddelandet om invändningar av den 10 september 1999 som inte fick lämnas ut. Det föreskrevs däri att uppgifter om namn på olika fysiska personer och deras befattningar skulle avlägsnas och ersättas med en allmän beskrivning av deras arbetsuppgifter (nedan kallad förteckning 1). I skrivelserna angavs vidare att bilaga A till meddelandet om invändningar, vilken innehåller en förteckning med hänvisningar till de handlingar som bifogats meddelandet om invändningar, skulle lämnas ut, däremot inte handlingarna i sig. Enligt skrivelserna fanns det en möjlighet att vända sig till förhørsombudet vid oenighet.
- 23 I skrivelser av den 17 november 1999 och av den 18 november 1999 förklarade sökandena för förhørsombudet att de på nytt protesterade mot att meddelandet om invändningar av den 10 september 1999 skulle lämnas ut till FPÖ, såsom aviserats. De gjorde i andra hand gällande att alla uppgifter om de berörda företagens identitet skulle avlägsnas från den version av meddelandet om invändningar som skulle lämnas ut. Sökanden i mål T-213/01 begärde dessutom att alla uppgifter om de räntor, avgifter och villkor som bankerna tillämpar i sin näringsverksamhet skulle avlägsnas.
- 24 Ett förhör anordnades den 18 och den 19 januari 2000 med anledning av det beteende som påtalats i meddelandet om invändningar av den 10 september 1999. FPÖ deltog inte vid förhöret.

- 25 Kommissionen delgav sökandena ett kompletterande meddelande om invändningar den 21 november 2000, där kommissionen anklagade dem för att ha ingått konkurrensbegränsande avtal med andra österrikiska banker om vilka bankavgifter som skulle tillämpas vid växling mellan olika valutor och euro.
- 26 Ett andra förhör ägde rum den 27 februari 2001, även denna gång utan FPÖ:s deltagande.
- 27 FPÖ upprepade sin begäran i skrivelse av den 13 mars 2001. FPÖ gjorde däri gällande att kommissionen, i skrivelser av den 5 oktober 1999 och av den 16 mars 2000, hade underrättat partiet om att de icke-konfidentiella versionerna av invändningarna skulle lämnas ut, men att utlämnandet aldrig ägde rum. FPÖ angav även att det inte hade underrättats om förhören och att det följaktligen hade uteslutits från väsentliga etapper i förfarandet, vilket utgjorde en kränkning av dess rätt att yttra sig och att delta i förfarandet. FPÖ upprepade således sin begäran om att meddelandena om invändningar samt de berörda bankernas yttranden över dessa meddelanden skulle lämnas ut. FPÖ ansökte dessutom om att få yttra sig och delta i ett kompletterande förhör.
- 28 I skrivelse av den 27 mars 2001 underrättade förhørsombudet sökandena om att FPÖ på nytt hade framställt en begäran om att meddelandena om invändningar skulle lämnas ut till partiet och att han hade för avsikt att bifalla begäran. Vad beträffar den konfidentiella information som skulle avlägsnas från meddelandet om invändningar av den 10 september 1999 bifogade förhørsombudet en förteckning 1. Han avslog dessutom den begäran som sökandena hade framställt i sina skrivelser av den 17 respektive den 18 november 1999 om att uppgifter om bankernas identitet skulle avlägsnas. Förhørsombudet avslog även sökandens begäran i mål T-213/01 om att vissa andra uppgifter skulle avlägsnas. Beträffande det kompletterande meddelandet av den 21 november 2000, över vilket sökandena ännu inte hade yttrat sig, överlämnade förhørsombudet en förteckning över avsnitt (nedan kallad förteckning 2), i vilken det föreskrevs att uppgifter om namn på olika fysiska personer och deras befattningar skulle avlägsnas och ersättas med en beskrivning av deras arbetsuppgifter. Han informerade sökandena om möjligheten att yttra sig i detta avseende.

- 29 I skrivelse av den 18 april 2001 motsatte sig sökanden i mål T-214/01 på nytt att meddelandena om invändningar skulle lämnas ut till FPÖ och den begärde att kommissionen skulle ange varför den plötsligt ansåg att den skulle bifalla FPÖ:s begäran. I skrivelse av den 24 april 2001 uppgav likaledes sökanden i mål T-213/01 på nytt att den motsatte sig detta utlämnande och den anförde, i andra hand, att meddelandet om invändningar av den 10 september 1999, om det förelåg en skyldighet att lämna ut invändningarna, skulle vara helt anonymt. Sökanden påpekade däremot att meddelandet om invändningar av den 21 november 2000 inte innehöll uppgifter om affärshemligheter eller annan konfidentiell information, utöver den information som förhørsombudet avsåg att avlägsna från förteckning 2.
- 30 I skrivelser av den 5 juni 2001 bekräftade förhørsombudet att det förelåg en skyldighet att lämna ut invändningarna till FPÖ. I fråga om den konfidentiella information som skulle skyddas påpekade förhørsombudet för sökanden i mål T-214/01 att denna i sin tidigare skrivelse inte i någon del hade yttrat sig över uppgifterna i förteckningarna 1 och 2 och att han av detta följaktligen drog slutsatsen att sökanden inte framställde någon avgörande rättslig invändning mot att lämna ut icke-konfidentiella versioner av invändningarna till FPÖ. Vad beträffar sökanden i mål T-213/01 underrättade förhørsombudet denna att han av dess senaste skrivelse drog slutsatsen att sökanden samtyckte till innehållet i förteckningarna 1 och 2, förutom frågan huruvida meddelandet om invändningar av den 10 september 1999 skulle vara anonymt. Förhørsombudet anmodade dessutom nämnda sökande att ge in ett yttrande vid äventyr av att ett beslut annars skulle antas i enlighet med artikel 5.4 i beslut 94/810 (nu artikel 9 andra stycket i beslut 2001/462).
- 31 Sökanden i mål T-214/01 begärde på nytt, i skrivelse av den 25 juni 2001, att förhørsombudet skulle avstå från detta utlämnande och att han skulle underrätta sökanden om den fortsatta handläggningen i förfarandet.
- 32 Sökanden i mål T-213/01 begärde i skrivelse av den 25 juni 2001 att kommissionen skulle klarlägga hur långt förfarandet hade framskridit. Sökanden begärde särskilt att kommissionen skulle fatta ett beslut mot vilket talan kan väckas.

Det omtvistade beslutet i mål T-214/01

33 Genom skrivelse av den 25 juli 2001 antog förhørsombudet det beslut genom vilket förfarandet om utlämnande av meddelandena om invändningar av den 10 september 1999 och av den 21 november 2000 avslutades med avseende på sökanden i mål T-214/01 (nedan kallat det omtvistade beslutet i mål T-214/01). Skrivelsen har följande lydelse:

”Jag har efter Er skrivelse [av den 25 juni 2001] än en gång prövat ärendet och dess rättsliga konsekvenser. Resultaten av prövningen kan sammanfattas på följande sätt:

1. Jag står fast vid min tidigare uppfattning när det gäller rätten för FPÖ att ge in en begäran. Denna fråga har slutgiltigt avgjorts av Karel Van Miert och Mario Monti år 1999. Deras beslut — som är en åtgärd för processledning — förefaller enligt min mening inte kunna överklagas särskilt, utan dess giltighet kan på sin höjd prövas inom ramen för en talan mot det beslut genom vilket kommissionen kommer att avsluta förfarandet i huvudsaken.

2. Beslut 2001/462 ... ger inte stöd för någon annan lösning. Förhørsombudet är enligt artikel 9 i beslutet behörigt att, i kommissionens namn, avgöra huruvida viss information i handlingarna i ärendet utgör affärshemligheter och således är skyddad mot ett utlämnande. Förhørsombudet är däremot inte behörigt att avgöra huruvida en fysisk eller juridisk person i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17 får ge in en ansökan om att överträdelserna skall bringas att upphöra. En sådan behörighet kan inte heller grundas på en analogisk tillämpning av artikel 9 i beslut 2001/462 ...

Med hänsyn till föregående överväganden har jag ingen annan möjlighet än att avvisa den begäran som Ni har gett in i BAWAG:s namn, som syftar till att invändningarna och de kompletterande invändningarna inte skall lämnas ut till FPÖ.

Jag ber Er att inom en vecka efter mottagandet av denna skrivelse ange huruvida Ni avser att ge in ett överklagande och framställa en begäran om interimistiska åtgärder i detta ärende. Nämnade handlingar kommer under alla omständigheter inte att lämnas ut till FPÖ innan veckofristen har löpt ut.

... ”

Det omtvistade beslutet i mål T-213/01

- 34 Genom skrivelse av den 9 augusti 2001 antog förhørsombudet det beslut genom vilket förfarandet om utlämnande av meddelandena om invändningar av den 10 september 1999 och av den 21 november 2000 avslutades med avseende på sökanden i mål T-213/01 (nedan kallat det omtvistade beslutet i mål T-213/01). I beslutet anges följande: ”Efter en ny prövning av de faktiska och rättsliga förhållandena har vi beslutat att de frågor som Er huvudman och kommissionen är oense om skall bedömas på samma sätt som i vår skrivelse av den 5 [juni] 2001.”
- 35 Förhørsombudet anförde för det första att det är kommissionens ledamot med ansvar för konkurrens som avgör huruvida tredje man skall anses ha ställning som sökande i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17. Det beslut som utföll till FPÖ:s fördel fattades redan år 1999 av Karel Van Miert och bekräftades därefter av Mario Monti. Det fanns därför ingen anledning att pröva frågan på nytt, eftersom det inte hade tillkommit några nya faktiska omständigheter (punkt 1 i det omtvistade beslutet). Erkännandet av FPÖ:s ställning som sökande utgör dessutom

en processhandling som inte kan överklagas särskilt. Invändningar mot denna handling kan endast framställas inom ramen för en talan mot det beslut genom vilket kommissionen avslutar förfarandet (punkt 2 i beslutet).

- 36 Förhørsombudet påpekade för det andra att erkännandet av en persons ställning som sökande i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17 innefattar en skyldighet att lämna ut en icke-konfidentiell version av invändningarna till denne, i enlighet med artikel 7 i förordning nr 2842/98. Det saknar härvid betydelse om förfarandet har inletts på eget initiativ eller efter en ansökan framställd enligt artikel 3.2 i förordning nr 17 (punkt 2 i beslutet).
- 37 För det tredje uttalade sig förhørsombudet om den information som skulle avlägsnas från meddelandena om invändningar av den 10 september 1999 och av den 21 november 2000, i syfte att ta hänsyn till affärshemligheter och annan konfidentiell information (punkt 4 i beslutet). Förhørsombudet beslutade således att avlägsna alla uppgifter och all den information som finns i förteckningarna 1 och 2, förteckningar vilka sökanden i mål T-213/01 i sin senaste skrivelse hade förklarat att den godtog. Förhørsombudet ansåg däremot att sökandens identitet varken utgör en affärshemlighet eller sekretessbelagd information som kan skyddas (punkt 4 a i beslutet). På samma sätt angav förhørsombudet, i fråga om information i meddelandet om invändningar av den 10 september 1999 om sökandens affärsstrategi, att det inte var nödvändigt att radera denna information, eftersom det handlar om sifferuppgifter som går flera år tillbaka i tiden (punkt 4 b i beslutet).
- 38 Förhørsombudet drog slutsatsen ”att för att ett ställningstagande skall kunna göras i det pågående ärendet COMP/36.571 — Österrikiska banker, bör den aktuella bearbetade versionen av meddelandet om anmärkningar av den 10 september 1999 och det kompletterande meddelandet om anmärkningar av den 21 november 2000 överlämnas till FPÖ”, och det tillade att detta beslut ”har fattats i enlighet med artikel 9.2 i [beslut 2001/462]”. Han bad slutligen att sökanden, inom en vecka efter delgivning av beslutet, skulle underrätta honom om den hade för avsikt att väcka

talán mot beslutet och att ansöka om uppskov med dess verkställighet. Förhørsombudet klargjorde att kommissionen inte skulle lämna ut ovannämnda meddelanden om invändningar till FPÖ innan fristen hade löpt ut.

Förfarandet och parternas yrkanden

- 39 Sökandena har väckt förevarande talan om ogiltigförklaring av de omtvistade besluten genom ansökningar som inkom till förstainstansrättens kansli den 19 september 2001.
- 40 Sökanden har, genom särskilda handlingar som inkom till förstainstansrättens kansli samma dag, begärt att förstainstansrätten i första hand skall förordna om uppskov med verkställigheten av de omtvistade besluten och att den i andra hand skall förbjuda kommissionen att lämna ut meddelandena om invändningar av den 10 september 1999 och av den 21 november 2000, i ärende COMP/36.571, till FPÖ.
- 41 Den 14 december 2001 beslutade ordföranden på femte avdelningen, efter att ha hört parterna, att målen T-213/01 och T-214/01 skulle förenas.
- 42 Genom beslut av den 20 december 2001 i målen T-213/01 R, Österreichische Postsparkasse mot kommissionen (REG 2001, s. II-3967), och T-214/01 R, Bank für Arbeit und Wirtschaft mot kommissionen (REG 2001, s. II-3993), avslog förstainstansrättens ordförande sökandenas yrkanden om interimistiska åtgärder, med motiveringen att kraven på skyndsamhet inte var uppfyllda och att intresseavvägningen inte talade till förmån för uppskov med verkställigheten av de omtvistade besluten, och förklarade att beslut om rättegångskostnader skulle meddelas senare.

- 43 I januari år 2002 lämnade kommissionen ut de icke-konfidentiella versionerna av meddelandena om invändningar till FPÖ.
- 44 Genom särskild handling som inkom till förstainstansrättens kansli den 12 februari 2002 gav sökanden i mål T-214/01 in ett yttrande i förfarandet i huvudsaken. Yttrandet innehöll nya omständigheter som sökanden hade fått kännedom om efter att ha gett in sin replik. Sökanden i mål T-213/01 förklarade i skrivelse som inkom till förstainstansrättens kansli den 13 februari 2002 att den anslöt sig till detta yttrande i sin helhet. Kommissionen yttrade sig över dessa handlingar den 15 mars 2002.
- 45 Som en processledningsåtgärd anmodade förstainstansrätten kommissionen, i skrivelser av den 30 mars 2004, att inge vissa handlingar och svara på vissa skriftliga frågor. Kommissionen efterkom i dessa fall anmodan inom förelagd tid.
- 46 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (femte avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet.
- 47 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor vid förhandlingen den 21 oktober 2004.
- 48 Sökanden i mål T-213/01 har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara förhørsombudets beslut av den 9 augusti 2001, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

49 Sökanden i mål T-214/01 har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara förhørsombudets beslut av den 25 juli 2001, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

50 Kommissionen har i de två målen yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa eller, i varje fall, ogilla talan, och

— förplikta sökandena att ersätta rättegångskostnaderna.

Huruvida respektive talan kan tas upp till sakprövning

51 Kommissionen har åberopat tre grunder till stöd för att talan i dessa mål skall avvisas. Dessa grunder avser för det första att tvisten saknar ändamål, eftersom invändningarna faktiskt har lämnats ut till FPÖ, för det andra att den ifrågasatta rättsakten inte medför rättsverkningar med avseende på sökandenas intressen, och för det tredje att respektive talan har väckts för sent.

Huruvida tvisten saknar ändamål till följd av att invändningarna faktiskt har lämnats ut till FPÖ

- 52 Kommissionen har gjort gällande att det enda syftet med respektive talan är att se till att inte någon som helst version av meddelandena om invändningar eller, i andra hand, de icke-konfidentiella versioner som upprättats av förhørsombudet lämnas ut till FPÖ. Meddelandena om invändningar lämnades emellertid ut till FPÖ i januari år 2002. Till följd av utlämnandet har respektive talan följaktligen förlorat sitt innehåll, i enlighet med artikel 113 i rättegångsreglerna.
- 53 Förstainstansrätten erinrar om att en talan om ogiltigförklaring som väcks av en fysisk eller juridisk person endast kan tas upp till sakprövning om sökanden har ett berättigat intresse av att få den ifrågasatta rättsakten ogiltigförklarad (förstainstansrättens dom av den 9 november 1994 i mål T-46/92, Scottish Football mot kommissionen, REG 1994, s. II-1039, punkt 14). Ett sådant intresse finns endast om en ogiltigförklaring av rättsakten i sig kan medföra rättsverkningar (domstolens dom av den 24 juni 1986 i mål 53/85, AKZO Chemie mot kommissionen — nedan kallad domen i målet Akzo — REG 1986, s. 1965, svensk specialutgåva, volym 8, s. 649, punkt 21).
- 54 Det kan härvid konstateras att enligt artikel 233 EG skall den institution vars rättsakt har ogiltigförklarats vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa domen. Vad som avses med åtgärderna är inte att avlägsna rättsakten från gemenskapens rättsordning, eftersom detta redan följer av gemenskapsdomstolens ogiltigförklaring. Avsikten är främst att undanröja de verkningar av rättsakten i fråga som påverkas av den fastställda rättsstridigheten. Ogiltigförklaringen av en rättsakt som redan har genomförts kan fortfarande medföra rättsverkningar. Rättsakten kan nämligen ha medfört rättsverkningar under den tid som den har varit i kraft och dessa verkningar upphör inte nödvändigtvis på grund av att rättsakten har ogiltigförklarats. Ogiltigförklaringen av en rättsakt kan likaså göra det möjligt att undvika att den rättsstridighet som den är behäftad med upprepas i framtiden. En dom om ogiltigförklaring är därför den utgångspunkt från vilken den berörda institutionen kan bli skyldig att på lämpligt sätt återställa sökandens situation eller

att avhålla sig från att anta en likadan rättsakt (domstolens dom av den 6 mars 1979 i mål 92/78, Simmenthal mot kommissionen, REG 1979, s. 777, punkt 32, och förstainstansrättens dom av den 25 mars 1999 i mål T-102/96, Gencor mot kommissionen, REG 1999, s. II-753, punkt 41).

- 55 Att meddelandena om invändningar i detta fall lämnades ut till FPÖ efter det att sökandena hade väckt respektive talan, vars syfte är att bestrida lagenligheten av de beslut på grundval av vilka utlämnandet har skett, får inte till verkan att nämnda talan förlorar sitt ändamål. En eventuell ogiltigförklaring av de omtvistade besluten kan nämligen i sig medföra rättsverkningar i den situation som sökandena befinner sig, särskilt genom att hindra att kommissionen upprepar sitt förfarande och genom att göra det rättsstridigt att använda de meddelanden om invändningar som på ett rättsstridigt sätt har lämnats ut till FPÖ (domen i det ovannämnda målet Akzo, punkt 21).
- 56 Kommissionens argument att tvisten inte har något ändamål till följd av att meddelandena om invändningar faktiskt har lämnats ut till FPÖ kan följaktligen inte vinna framgång.

Huruvida de ifrågasatta rättsakterna saknar rättsverkningar

Parternas argument

- 57 Kommissionen har påpekat att det omtvistade beslutet i mål T-213/01 endast innefattar ett beslut, det vill säga förhørsombudets ställningstagande till huruvida informationen i de meddelanden om invändningar som skulle lämnas ut till FPÖ var konfidentiell. Det är nämligen endast om vissa konfidentiella handlingar lämnas ut till en sökande eller tredje man som utlämnandet kan "få konsekvenser" för sökanden, vilket framgår av domen i målet Akzo. I mål T-214/01 behandlas inte denna fråga, som avgjorts tidigare, i det omtvistade beslutet. I sin skrivelse av den 18 april 2001 godtog sökanden nämligen att de ifrågasvarande versionerna av

meddelandena om invändningar inte innehöll någon konfidentiell information. Enligt kommissionen avser det omtvistade beslutet i detta andra mål endast förhørsombudets avslag på sökandens begäran av den 25 juli 2001 att bedömningen att FPÖ hade rätt att få en icke-konfidentiell version av meddelandena om invändningar skulle omprövas. Detta beslut medför emellertid inte några tvingande rättsverkningar för sökanden.

- 58 Kommissionen har hävdad att erkännandet av FPÖ:s ställning som sökande inte medför några rättsverkningar för sökandena. Även om kommissionen har fattat ett beslut i denna fråga rör det sig nämligen endast om en åtgärd för processledning som inte kan överklagas särskilt, skild från en talan mot det slutliga beslut genom vilket överträdelsen fastställs (förstainstansrättens dom av den 18 december 1992 i de förenade målen T-10/92–T-12/92 och T-15/92, Cimenteries CBR m.fl. mot kommissionen — nedan kallad domen i målen Cimenteries m.fl. — REG 1992, s. II-2667, punkt 28).
- 59 Kommissionen har likaså påpekat att den rätt som FPÖ har att få del av icke-konfidentiella versioner av invändningarna följer automatiskt av artikel 7 i förordning nr 2842/98. Sökandena ifrågasätter följaktligen inte ett beslut som berör dem direkt, utan artikel 7 i nämnda förordning.
- 60 Sökandena har hävdad att deras respektive talan kan tas upp till sakprövning, eftersom de har väckts mot beslut som medför tvingande rättsverkningar och som följaktligen utgör rättsakter mot vilka talan kan väckas.
- 61 I mål T-213/01 påverkar utlämnandet av meddelandena om invändningar till FPÖ sökandens rätt till konfidentiell behandling av affärshemligheter och annan konfidentiell information som förekommer i meddelandena, vilket på ett oåterkalleligt sätt påverkar sökandens rättsliga ställning och följaktligen kan bli föremål för en självständig talan (domen i det ovannämnda målet Akzo och förstainstansrättens beslut av den 1 december 1994 i mål T-353/94 R, Postbank mot kommissionen, REG 1994, s. II-1141, punkt 25).

62 I mål T-214/01 fastställs i det omtvistade beslutet förhørsombudets uppfattning om utlämnandet av meddelandena om invändningar till FPÖ. Detta beslut har fattats med stöd av beslut 2001/462, i vilket det föreskrivs att förhørsombudets beslut att lämna ut invändningarna till en tredje man kan bli föremål för prövning. Till och med ett utlämnande av en icke-konfidentiell version av invändningarna medför en oåterkallelig belastning för det berörda företaget. Dessutom innefattar meddelandet om invändningar av den 10 september 1999, som skulle lämnas ut till FPÖ, under alla omständigheter omfattande konfidentiell information som omfattas av skyddet för konfidentiell behandling, såsom namnen på personer och banker som berörs av förfarandet. I det beslut som förstainstansrättens ordförande meddelade den 20 december 2001 i det interimistiska förfarandet bedömdes således att den ifrågasatta bestämmelsen kunde påverka sökandens rättsliga ställning.

63 Sökandena har hävdats att erkännandet av FPÖ:s ställning som sökande, enligt artikel 3.2 i förordning nr 17, och rätten för FPÖ att få del av invändningarna omfattas av domstolsprövning. Domstolen uttalade i domen i det ovannämnda målet Akzo att ett utlämnande av invändningar omfattas av en sådan kontroll inte bara när det gäller omfattningen av den information som skall skyddas, utan även med avseende på dess princip. På grund av att ett utlämnande av invändningar allvarligt kan kränka en persons rätt att betraktas som oskyldig och rätten till skydd av personuppgifter, rättigheter som föreskrivs i artiklarna 8 och 48 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan), kan ett erkännande av tredje mans ställning som sökande inte omfattas av kommissionens utrymme för skönsmässig bedömning. Ett sådant erkännande omfattas i stället av villkoren i artikel 3.2 i förordning nr 17 och artikel 7 i förordning nr 2842/98, och det kan därmed bli föremål för prövning vid förstainstansrätten.

Förstainstansrättens bedömning

64 Förstainstansrätten erinrar om att enligt fast rättspraxis utgör sådana åtgärder som har tvingande rättsverkningar, som kan påverka sökandens intressen genom att väsentligt förändra dennes rättsliga ställning, rättsakter som kan bli föremål för en

talán om ogiltigförklaring i den mening som avses i artikel 230 EG (domstolens dom av den 11 november 1981 i mål 60/81, IBM mot kommissionen, REG 1981, s. 2639, punkt 9, svensk specialutgåva, volym 6, s. 225, och domen i de ovannämnda målen *Cimenteries m.fl.*, punkt 28).

65 Mellankommande åtgärder som syftar till att förbereda det slutliga beslutet utgör i princip inte rättsakter mot vilka talan kan väckas. Det framgår emellertid av rättspraxis att rättsakter som antas under det förberedande förfarandet som i sig själva utgör slutet på ett särskilt förfarande, vilket skiljer sig från det som skall göra det möjligt för kommissionen att fatta ett beslut i saken, och som medför tvingande rättsverkningar som kan påverka sökandens intressen genom att väsentligt förändra dennes rättsliga ställning också utgör rättsakter mot vilka talan kan väckas (domen i det ovannämnda målet *IBM mot kommissionen*, punkterna 10 och 11).

66 Det framgår således klart och tydligt av rättspraxis att beslutet, genom vilket kommissionen underrättar ett företag som är föremål för ett överträdelseförfarande om att den information som företaget har överlämnat inte omfattas av den konfidentiella behandling som garanteras enligt gemenskapsrätten och följaktligen kan lämnas ut till en tredje man som har ställning som klagande, medför rättsverkningar för företaget i fråga. Dess rättsliga ställning förändras nämligen väsentligt, eftersom beslutet innebär att företaget inte ges rätt till ett skydd som föreskrivs i gemenskapsrätten och eftersom beslutet är slutgiltigt och oberoende av det slutliga beslut genom vilket det fastställs att konkurrensreglerna har överträtts. Företagets möjlighet att väcka talan mot det slutliga beslut genom vilket det fastställs att konkurrensreglerna har överträtts kan inte heller ge företaget ett tillräckligt skydd för sina rättigheter på området. För det första är det möjligt att det administrativa förfarandet inte leder till ett beslut i vilket en överträdelse fastställs. För det andra ger en talan, som eventuellt väcks mot detta beslut, i vart fall inte företaget möjlighet att förhindra de verkningar som ett rättsstridigt utlämnande av dess handlingar skulle medföra (domen i det ovannämnda målet *Akzo*, punkterna 18–20). Ett sådant beslut kan följaktligen bli föremål för en talan om ogiltigförklaring.

- 67 Syftet med respektive talan är att utverka ogiltigförklaring av förhørsombudets beslut av den 25 juli 2001 och av den 9 augusti 2001 att lämna ut de icke konfidentiella versionerna av meddelandena om invändningar i ett förfarande, i enlighet med artikel 81 EG angående fastställande av bankavgifter (COMP/36.571 — Österrikiska banken) till FPÖ, i strid med den ståndpunkt som har intagits av sökandena, vilka var föremål för dessa meddelanden och vilka hade motsatt sig att de skulle lämnas ut till FPÖ.
- 68 Enligt gällande bestämmelser har tredje man som åberopar ett berättigat intresse rätt att få del av en icke-konfidentiell version av meddelandet om invändningar, för att kunna yttra sig skriftligen. Således föreskrivs i artikel 3.1 och 3.2 i förordning nr 17 att fysiska och juridiska personer som åberopar ett berättigat intresse har rätt att framställa en ansökan i syfte att kommissionen skall fastställa en överträdelse av artiklarna 81 EG och 82 EG. I artikel 7 i förordning nr 2842/98 anges dessutom att kommissionen, om den kommer med invändningar i ett ärende i samband med vilket den har tagit emot en ansökan eller ett klagomål, skall förse den sökande eller den klagande med en kopia av den icke-konfidentiella versionen av invändningarna för att denne skall kunna yttra sig skriftligen.
- 69 Det framgår slutligen av artikel 9 andra stycket i beslut 2001/462 att om det företag som är föremål för ett överträdelseförfarande avseende artiklarna 81 EG och 82 EG motsätter sig att uppgifter som kan utgöra ett företags affärshemligheter lämnas ut till tredje man, men kommissionen anser att uppgifterna inte är skyddade och således får lämnas ut, skall detta meddelas det berörda företaget genom ett motiverat beslut.
- 70 Genom det omtvistade beslutet i mål T-213/01 avslutades förfarandet om utlämnande till FPÖ av "en ny ändrad version" av meddelandet om invändningar av den 10 september 1999 samt av det kompletterande meddelandet om invändningar av den 21 november 2000. Genom beslutet avslogs såväl sökandens framställning genom vilken den motsatte sig att dessa handlingar skulle lämnas ut till FPÖ som dess begäran att viss information i handlingarna skulle behandlas

konfidentiellt. Det omtvistade beslutet i mål T-214/01 innebar i sin tur att sökandens framställning genom vilken den motsatte sig att de aktuella meddelandena om invändningar skulle lämnas ut till FPÖ avslogs. De två besluten fattades på grundval av artikel 9 andra stycket i beslut 2001/462, i vilken det föreskrivs att om det berörda företaget motsätter sig att uppgifter lämnas ut, men förhørsombudet anser att de inte är skyddade och således får lämnas ut, skall detta meddelas det berörda företaget genom ett motiverat beslut. Beslutet skall ange den dag när uppgifterna kommer att lämnas ut, vilket får ske tidigast en vecka efter den dag när meddelandet lämnades. I dessa fall begärde förhørsombudet att sökandena inom en vecka skulle ange huruvida de avsåg att ge in ett överklagande eller framställa en begäran om interimistiska åtgärder. Det angavs härvid att ovannämnda meddelanden om invändningar inte skulle lämnas ut till FPÖ innan nämnda frist hade löpt ut.

71 De omtvistade besluten utgör således slutet på ett särskilt förfarande — vilket skiljer sig från det allmänna förfarandet för tillämpning av artikel 81 EG — genom vilket kommissionens ställningstagande i frågan om utlämnande av icke-konfidentiella versioner av meddelandena om invändningar till FPÖ slutgiltigt fastställs. Besluten innebär med nödvändighet att det först erkänns att FPÖ har ställning som sökande med ett berättigat intresse i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17. Det är nämligen genom denna ställning som det följer en rätt för FPÖ att få del av meddelandena om invändningar, enligt artikel 7 i förordning nr 2842/98.

72 Sökandena kan genom deras respektive talan följaktligen bestrida såväl förhørsombudets beslut att lämna ut den icke-konfidentiella versionen av meddelandena om invändningar till FPÖ som den nödvändiga omständighet som ligger till grund för beslutet, det vill säga kommissionens erkännande av att FPÖ har ett berättigat intresse, enligt artikel 3.2 i förordning nr 17. Om det inte förhöll sig på detta sätt skulle sökandena inte kunna hindra att en tredje man som har gett in en ansökan eller ett klagomål och som inte har ett sådant berättigat intresse som krävs enligt gemenskapsbestämmelserna får kännedom om de invändningar som kommissionen

framställer mot sökandena. Om utlämnandet redan ägt rum skulle sökandena i så fall inte heller kunna ansöka om fastställelse av att den tredje mannens användning av informationen i fråga är rättsstridig.

- 73 Av det ovan anförda följer att kommissionen inte kan vinna framgång med den grund för avvisning som avser att det omtvistade beslutet i mål T-214/01 och förhørsombudets ställningstaganden i det omtvistade beslutet i mål T-213/01, till erkännandet av FPÖ:s ställning som sökande och till dess rätt att få del av meddelandena om invändningar, saknar rättsverkningar.

Huruvida respektive talan har väckts för sent

Parternas argument

- 74 Kommissionen har hävdat att de omtvistade besluten endast utgör en bekräftelse när det gäller erkännandet av FPÖ:s ställning som sökande och dess rätt att få del av meddelandena om invändningar. I detta hänseende har respektive talan följaktligen väckts för sent.
- 75 Vad beträffar erkännandet av FPÖ:s ställning som sökande i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17 har kommissionen anförat att den fattade ett slutgiltigt beslut i denna fråga år 1999. Förhørsombudet bekräftade endast, i sin skrivelse av den 27 mars 2001, att FPÖ:s intresse av att framställa en ansökan hade erkänts, och det upprepade dess förklaring i skrivelsen. Även om det skulle anses att skrivelsen av den 27 mars 2001 innefattade ett beslut i detta avseende har sökanden inte heller väckt talan mot ett sådant beslut. Slutligen har sökandena i sina ansökningar själva medgett att det genom det omtvistade beslutet endast sker en "bekräftelse" av den ställning i förfarandet som FPÖ har tillerkänts genom ett tidigare beslut.

- 76 När det gäller rätten för FPÖ att få del av meddelandena om invändningar har kommissionen hävdad att den, muntligen i början av oktober år 1999 och därefter i skrivelser av den 5 november 1999, redan hade underrättat sökandena om att den avsåg att förfara i enlighet med nämnda artikel 7 i förordning nr 2842/98. Även om kommissionen hade fattat ett "beslut" om rätten för FPÖ att få del av meddelandena om invändningar och om detta beslut utgjorde en rättsakt mot vilken talan kan väckas, skulle det omtvistade beslutet endast kunna anses utgöra en bekräftelse av förstnämnda beslut i denna fråga och det kan följaktligen inte bli föremål för talan.
- 77 Sökandena har hävdad att deras respektive talan inte har väckts för sent. Det är först genom de omtvistade besluten som kommissionens slutgiltiga ställningstagande till FPÖ:s ställning som sökande och utlämnandet av meddelandena om invändningar till FPÖ fastställs. Alla tidigare skrivelser från förhørsombudet och kommissionens tjänstemän utgör nämligen endast förberedande åtgärder. Följaktligen är inte dessa beslut, genom vilka förfarandet för utlämnande av meddelandena om invändningar till FPÖ avslutas, enbart bekräftande handlingar.

Förstainstansrättens bedömning

- 78 Förstainstansrätten har ovan slagit fast att sökandena, inom ramen för respektive talan mot de slutliga beslut genom vilka de särskilda förfarandena för utlämnande av meddelandena om invändningar till FPÖ avslutas, kan bestrida den omständighet som ligger till grund för besluten, det vill säga kommissionens erkännande av att FPÖ har ett berättigat intresse och av att det har ställning som sökande, i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17. Av artikeln följer att FPÖ har rätt att få den icke-konfidentiella versionen av meddelandena om invändningar, i enlighet med artikel 7 i förordning nr 2842/98.
- 79 Kommissionen kan följaktligen inte med framgång hävda att sökandena borde ha väckt talan mot de olika mellankommande åtgärder som vidtagits i dessa förfaranden för utlämnande av meddelandena om invändningar för att av detta

dra slutsatsen att sökandena genom sin respektive talan — som har väckts mot de beslut genom vilka nämnda förfaranden avslutas — inte kan ifrågasätta de mellankommande åtgärder på grundval av vilka dessa beslut har fattats.

- 80 Av det ovan anförda följer att kommissionen inte kan vinna framgång med den grund för avvísning som avser att respektive talan har väckts för sent.

Prövning i sak

- 81 Till stöd för sin respektive talan har sökandena åberopat sju grunder. Bland dessa grunder avser den första och den andra åsidosättande av artikel 3.2 i förordning nr 17 och artikel 6 i förordning nr 2842/98 samt en bristande motivering, den tredje åsidosättande av principen om processekonomi, den fjärde åsidosättande av rätten till försvar till följd av det sena utlämnandet av invändningarna till FPÖ, den femte upphörande av FPÖ:s rätt att delta i förfarandet, den sjätte åsidosättande av artikel 20.2 i förordning nr 17, jämförd med artikel 287 EG, genom att utlämnandet av invändningarna till FPÖ har kränkt sökandenas rätt till konfidentiell behandling av sina affärshemligheter och, slutligen, den sjunde åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar.

Den första och den andra grunden: Åsidosättande av artikel 3.2 i förordning nr 17 och artikel 6 i förordning nr 2842/98 samt en bristande motivering

- 82 Sökandena har gjort gällande att förhørsombudets beslut att lämna ut meddelandena om invändningar till FPÖ är rättsstridigt, eftersom FPÖ inte kan kvalificeras som sökande i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17 och artikel 6 i förordning nr 2842/98.

- 83 Till stöd för sin uppfattning har sökandena hävdad, för det första, att det inte finns något orsakssamband mellan FPÖ:s ansökan och inledandet av förfarandet, för det andra, att FPÖ inte har påvisat något berättigat intresse i den mening som avses i nämnda bestämmelser och, för det tredje, att kommissionen varken har kontrollerat eller motiverat huruvida FPÖ har ett sådant intresse.

Den första delgrunden: Avsaknaden av ett orsakssamband mellan FPÖ:s ansökan och inledandet av förfarandet

— Parternas argument

- 84 Sökandena har gjort gällande att FPÖ inte är sökande i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17 och artikel 6 i förordning nr 2842/98, med motiveringen att överträdelseförfarandet inte har föranletts av FPÖ:s ansökan. Det anges i artikel 3.1 i förordning nr 17 att förfarandena kan inledas "efter ansökan eller på eget initiativ". För det fall att ett förfarande skulle ha inletts på eget initiativ kan kommissionen inte längre fatta sitt beslut "efter ansökan". I detta fall framställde FPÖ sin ansökan först två månader efter det att kommissionen hade inlett ett förfarande på eget initiativ. FPÖ kan följaktligen inte få ställning som sökande i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17, utan partiet kan på sin höjd kvalificeras som tredje man som har ett tillräckligt intresse i saken i den mening som avses i artikel 19.2 i förordning nr 17 och artikel 9.1 i förordning nr 2842/98.
- 85 Sökandena har dessutom hävdad att kommissionen har bortsett från skillnaden mellan ett formellt klagomål och en informell överföring av uppgifter om en överträdelse. Det är emellertid endast ett formellt klagomål som kan medföra processuella rättigheter.

86 Kommissionen har ifrågasatt sökandenas argument som den anser är felaktiga och saknar grund. Det saknar således betydelse huruvida förfarandet har inletts på eget initiativ eller till följd av ett klagomål som framställts enligt artikel 3.2 i förordning nr 17. Det formella överträdelseförfarandet inleds endast genom meddelandet om invändningar, vilket sker långt efter det att en rätt att ge in en ansökan har erkänts. I detta fall inledde kommissionen överträdelseförfarandet den 10 september 1999, då den utfärdade det första meddelandet om invändningar, det vill säga två år efter det att FPÖ hade gett in sin ansökan. När FPÖ gav in sin ansökan kände det under alla omständigheter inte till något som helst förfarande, eftersom kommissionen hade hemlighållit förarbeten i syfte att säkerställa att de kontroller som utfördes i juni 1988 blev verkningsfulla.

87 Slutligen saknas grund för den åtskillnad som sökandena har gjort gällande mellan formella klagomål och informella anmälningar. En klagande som åberopar ett berättigat intresse har rättigheter innan ett förfarande inleds och även om ett sådant förfarande inte skulle ha inletts, såsom exempelvis rättigheten att väcka talan om ogiltigförklaring enligt artikel 6 i förordning nr 17.

— Förstainstansrättens bedömning

88 Det föreskrivs i artikel 3.1 i förordning nr 17 att om kommissionen ”efter ansökan eller på eget initiativ” konstaterar en överträdelse av artikel 81 EG eller artikel 82 EG, kan den ålägga de berörda företagen eller företagssammanslutningarna att upphöra med överträdelsen.

89 Det framgår av artikel 3.1 och 3.2 i förordning nr 17 och artiklarna 6 och 7 i förordning nr 2842/98 att ”den sökande” är en fysisk eller juridisk person som, genom att för detta ändamål åberopa ett berättigat intresse, ansöker om att kommissionen skall fastställa en överträdelse av artikel 81 EG eller artikel 82 EG. I ovannämnda bestämmelser i förordning nr 2842/98 kvalificeras en sådan sökande

även som "den klagande" enligt rådets förordning (EEG) nr 1017/68 av den 19 juli 1968 om tillämpning av konkurrensregler på transporter på järnväg, landsväg och inre vattenvägar (EGT L 175, 1968, s. 1; svensk specialutgåva, område 7, volym 1, s. 54), rådets förordning (EEG) nr 4056/86 av den 22 december 1986 om detaljerade regler för tillämpning av artiklarna 85 och 86 i fördraget på sjöfarten (EGT L 378, s. 4) och rådets förordning (EEG) nr 3975/87 av den 14 december 1987 om förfarandet för tillämpning av konkurrensreglerna på företag inom luftfartssektorn (EGT L 374, s. 1). Enligt nämnda bestämmelser får även medlemsstaterna, utan att för den skull behöva åberopa något som helst intresse, framställa en sådan "ansökan" eller ett sådant "klagomål" i syfte att fastställa överträdelse av ovannämnda föreskrifter i konkurrensrätten.

- 90 Sökandena har förklarat att de i sak vidhåller att det, sedan ett överträdelseförfarande har inletts på eget initiativ, inte längre finns någon anledning att bevilja tredje man ställning som sökande. Sökandena kan inte vinna framgång med detta påstående.
- 91 Enligt förordningarna nr 17 och nr 2842/98 krävs det nämligen inte, för erkännande av en persons ställning som sökande eller klagande, att ansökan eller klagomålet i fråga ligger till grund för kommissionens inledande av ett överträdelseförfarande, i synnerhet inte till det utredningsskede som föregår detsamma. Fysiska eller juridiska personer som åberopar ett berättigat intresse av att kommissionen fastställer en överträdelse av föreskrifterna i konkurrensrätten kan följaktligen i detta syfte framställa en ansökan eller ett klagomål efter det att det utredningsskede som föregår överträdelseförfarandet har inletts, på eget initiativ eller efter ansökan. Om det inte vore så skulle personer som har ett berättigat intresse under förfarandet hindras från att utöva de processuella rättigheter som hänger samman med ställningen som sökande eller klagande.
- 92 Sökandenas påstående innebär att tredje man åläggs ett nytt villkor, som inte föreskrivs i förordning nr 17 eller i förordning nr 2842/98. Erkännandet av en persons ställning som sökande eller klagande skulle inte bara vara beroende av att en ansökan har framställts och av att ett berättigat intresse härvid har påvisats, utan även av det förhållandet att kommissionen inte har inlett sin utredning om den

överträdelse som anmäls. Det kan dessutom konstateras att, eftersom inledandet av en utredning normalt hålls hemligt i syfte att säkerställa att de åtgärder som skall vidtas blir verkningsfulla, tredje man som har ett berättigat intresse normalt inte kommer att kunna få kännedom om huruvida kommissionen redan har inlett en utredning om avtalen eller förfarandena i fråga.

93 Det kan i detta fall således konstateras att FPÖ framställde sin ansökan omedelbart efter det att utredningsförfarandet hade inletts på eget initiativ. FPÖ framställde nämligen sin ursprungliga ansökan den 24 juni 1997, det vill säga sju veckor efter det att utredningsförfarandet hade inletts, den 6 maj 1997. Det framgår inte av handlingarna i målet att kommissionen skulle ha offentliggjort att utredningen hade inletts.

94 Av det föregående kan man dra slutsatsen att det förhållandet att utredningen om den överträdelse som det påstås att sökandena har gjort sig skyldiga till inleddes innan FPÖ hade framställt sin ansökan inte kan hindra erkännandet av FPÖ:s ställning som sökande i den mening som avses i artikel 3 i förordning nr 17 och artikel 6 i förordning nr 2842/98.

95 Slutligen konstaterar förstainstansrätten att den åtskillnad som sökandena har gjort gällande mellan ett formellt klagomål och en "informell överföring av uppgifter om en överträdelse" inte är relevant i de förevarande målen. Det framgår nämligen av handlingarna i målet att FPÖ i detta fall inte enbart har lämnat upplysningar till kommissionen, utan det har dessutom ansökt om att det skall inledas ett förfarande i syfte att fastställa en överträdelse av artiklarna 81 EG och 82 EG, att ålägga bankerna i fråga att upphöra med överträdelsen och att påföra dem böter.

96 Av detta följer att talan inte kan vinna bifall på denna första delgrund.

Den andra delgrunden: Att FPÖ inte har påvisat något berättigat intresse i saken i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17

— Parternas argument

- 97 Sökandena har hävdade att FPÖ inte kan kvalificeras som sökande, eftersom det ekonomiska intresse som det politiska partiet har åberopat inte utgör ett berättigat intresse i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17.
- 98 Sökandena har för det första anfört att den omständigheten att FPÖ är bankkund endast är en förevändning och att partiet enbart har ett politiskt intresse. FPÖ vill få tillgång till meddelandena om invändningar i det enda syftet att använda dem politiskt. Denna bedömning bekräftas av de händelser som ägde rum efter det att meddelandena om invändningar hade lämnats ut till FPÖ. Följaktligen är FPÖ:s intresse inte i något fall berättigat i den mening som avses i artikel 3 i förordning nr 17.
- 99 Sökandena har för det andra hävdade att den omständigheten att FPÖ är bankkund i varje fall inte i sig gör det möjligt att erkänna att det har ett berättigat intresse. Det berättigade intresse som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17 förutsätter att det konkurrensbegränsande beteende som har förekommit kan påverka sökandens intressen i den meningen att FPÖ måste vara verksamt på marknaden i fråga för att kunna göra gällande att det har drabbats personligen. Fram till i dag har kommissionen således begränsat erkännandet av ett berättigat intresse genom att endast ge ett sådant till fysiska eller juridiska personer "som drabbas i sin näringsverksamhet" av ett konkurrensbegränsande beteende. Kommissionen har till och med tenderat att tolka uttrycket berättigat intresse restriktivt genom att inte erkänna ett sådant intresse hos konkurrenter som inte är verksamma på samma marknad som den ifrågavarande, på vilken det företag som berörs av förfarandet är verksamt. Kommissionen har i förevarande fall följaktligen gjort en helomvändning i sin praxis. Varken kommissionen eller förstainstansrätten har således hitintills erkänt att de slutliga kunderna i detaljhandeln, exempelvis bankkunder, har ett

berättigat intresse i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17. I denna mening är kommissionens hänvisning till ärendet Greek Ferries (se ovan punkt 103) missvisande, eftersom den i ärendet inte medgav att meddelanden om invändningar fick lämnas ut till slutliga kunder.

100 För det tredje har sökandena hävdat att en mer extensiv tolkning av det berättigade intresset skulle öppna vägen för en allmän talerätt, vilket skulle få skadliga följder. Dels skulle kommissionen vara tvungen att pröva och behandla ett stort antal klagomål, och den omständigheten att varje konsument skulle ha rätt att få tillgång till invändningarna och att delta i förhöret skulle göra det omöjligt att genomföra förfarandena med omsorg. Det skulle dessutom kunna ge upphov till missbruk, särskilt i förfaranden med återverkningar på den breda allmänheten, eftersom vem som helst skulle kunna få tillgång till invändningarna av det enda skälet att de är slutliga kunder.

101 Vidare talar en sådan tolkning mot logiken i förordningarna nr 17 och nr 2842/98. Lagstiftaren har infört en gradering, beroende på i vilken omfattning tredje mans ekonomiska intressen berörs, genom att skilja mellan de "sökande som kan påvisa ett berättigat intresse i saken" (artiklarna 6 och 7 i förordning nr 2842/98), "tredje man som kan påvisa ett tillräckligt intresse i saken" (artikel 19.2 i förordning nr 17 och artikel 9.1 i förordning nr 2842/98) och "annan tredje man" (artikel 9.3 i förordning nr 2842/98). Denna åtskillnad skulle sakna betydelse om varje slutlig kund ansågs utgöra en sökande som kan påvisa ett berättigat intresse i saken i den mening som avses i artikel 3 i förordning nr 17. Den slutlige kunden har möjlighet att anmäla företag som han misstänker har gjort sig skyldiga till konkurrensbegränsande samverkan i strid med konkurrensrätten, och hans intresse av att medverka i förfarandet kan säkerställas om han kan påvisa ett "tillräckligt intresse i saken" genom att yttra sig inför kommissionen och låta institutionen informera denna om hur förfarandet framskrider, men utan att hans anmälan kvalificeras som ett klagomål i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 7 och utan att meddelandena om invändningar lämnas ut till honom. Det skydd som konsumenterna har enligt konkurrensrätten kan följaktligen inte medföra att de av princip erkänns ha ett berättigat intresse, såvida inte andra omständigheter tillkommer.

- 102 Kommissionen har bestritt sökandenas argument som den anser saknar grund. FPÖ berörs, i sin egenskap av mottagare av banktjänster, av den konkurrensbegränsande samverkan som antas föreligga och partiet har följaktligen ett berättigat intresse av att ge in en ansökan i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17, utan att erkännandet av denna ställning påverkas av det politiska intresse som det kan ha. För det fall FPÖ har ett berättigat intresse, i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17, kan kommissionen inte vara skyldig att kontrollera huruvida FPÖ kan ha andra skäl.
- 103 Vad beträffar FPÖ:s ekonomiska intresse har kommissionen gjort gällande att det ytterligare villkor som har åberopats av sökandena, att "vara verksamt på marknaden i fråga", helt saknar rättslig grund. Konkurrensrätten avser mer att skydda konsumenten, som av detta skäl har ett berättigat intresse av att anföra klagomål om han berörs av ett beteende på marknaden. Kommissionens praxis bekräftar för övrigt denna princip (se exempelvis kommissionens beslut 1999/271/EG av den 9 december 1998 om ett förfarande enligt artikel 85 i EG-fördraget (IV/34.466 Greek Ferries) (EGT L 109, 1999, s. 24). Detta innebär inte för den skull att det berättigade intresset enligt artikel 3.2 i förordning nr 17 i denna praxis likställs med ett "allmänt intresse som var och en kan göra gällande". Alla slutliga kunder har i princip inte något intresse av att framställa en ansökan, utan endast de slutliga kunder som direkt berörs av den konkurrensbegränsande samverkan. Kommissionen har i detta fall förklarat att FPÖ inte berördes av förfarandet såsom "var och en", utan att det med avseende på sina ekonomiska intressen i egenskap av bankkund berördes direkt av en konkurrensbegränsande samverkan som omfattade alla aspekter av banktjänsterna.
- 104 Enligt kommissionen har frågan om svårigheterna i de administrativa förfaranden som innefattar ett stort antal klagande och de argument som avser "allmänna klagomål" inte något samband med det berättigade intresset av att framställa en ansökan enligt artikel 3.2 i förordning nr 17. Sökandenas yttranden över rättigheterna för den tredje man som har ett "tillräckligt" intresse är inte heller relevanta. Förordning nr 2842/98 ger ett skydd åt klagandens processuella ställning, som är klart starkare än den ställning som en annan tredje man, som är part i förfarandet, har.

- 105 Kommissionen har slutligen hävdats att frågan om erkännande av FPÖ:s processuella ställning under alla förhållanden saknar betydelse i detta fall. Kommissionen kan nämligen alltid lämna ut icke-konfidentiella versioner av meddelandena om invändningar, även till personer som inte berörs av förfarandet, om den anser att det är lämpligt. Även om förstainstansrätten skulle förklara att FPÖ inte hade något berättigat intresse av att framställa en ansökan i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17, kan kommissionen följaktligen med stöd av sitt utrymme för skönmässig bedömning lämna ut icke-konfidentiella versioner av meddelandena om invändningar till FPÖ (beslutet i det ovannämnda målet Postbank mot kommissionen, punkt 8).

— Förstainstansrättens bedömning

- 106 Deltagande i ett överträdelseförfarande av andra fysiska eller juridiska personer än de företag till vilka kommissionen har riktat invändningar regleras, med avseende på förevarande mål, i förordning nr 17 och förordning nr 2842/98. Det görs i dessa förordningar härvid åtskillnad mellan, för det första, den ”sökande eller klagande som har åberopat ett berättigat intresse i saken”, till vilken kommissionen skickar en kopia av den icke-konfidentiella versionen av dess invändningar i en fråga som den prövat med anledning av ansökan eller klagomålet (artikel 3.1 och 3.2 i förordning nr 17 och artiklarna 6–8 i förordning nr 2842/98), för det andra, ”tredje man som kan påvisa ett tillräckligt intresse i saken”, som, om han begär att få yttra sig, har rätt att av kommissionen skriftligen informeras om förfarandets art och sakliga innehåll samt att till denna yttra sig skriftligen (artikel 19.2 i förordning nr 17 och artikel 9.1 och 9.2 i förordning nr 2842/98) och, för det tredje, ”annan tredje man”, som kommissionen får bereda tillfälle att yttra sig muntligen (artikel 9.3 i förordning nr 2842/98). Lagstiftaren har för dessa olika tredje mäns deltagande i ett överträdelseförfarande således infört en gradering, beroende på i vilken omfattning deras intressen berörs.

- 107 Mot bakgrund av det föregående drar förstainstansrätten slutsatsen att varje sökande eller klagande som har åberopat ett berättigat intresse har rätt att få en icke-konfidentiell version av meddelandena om invändningar. Såvitt avser tredje man som kan påvisa ett tillräckligt intresse kan det inte, enligt artikel 9.1 i förordning nr 2842/98, uteslutas att kommissionen, om det motiveras av omständigheterna i fallet, utan att det för den skull föreligger en sådan skyldighet för densamma, kan lämna ut en icke-konfidentiell version av meddelandet om invändningar till nämnda tredje man, för att han skall vara fullt i stånd att på ett ändamålsenligt sätt yttra sig till institutionen över de påstådda överträdelser som är föremål för förfarandet i fråga.
- 108 Utöver de två fall som beskrivs i föregående punkt föreskrivs det inte, inom ramen för förordning nr 17 och förordning nr 2842/98, att kommissionen skall lämna ut meddelandet om invändningar till andra fysiska eller juridiska personer än de företag mot vilka invändningarna har riktats.
- 109 I förevarande fall har kommissionen erkänt FPÖ:s ställning som sökande i ett överträdelseförfarande som inletts mot sökandena, bland flera andra företag. Därmed uppkommer frågan huruvida FPÖ hade ett berättigat intresse i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17.
- 110 FPÖ hävdade i sin skrivelse av den 2 juni 1998 att det, i egenskap av kund i österrikiska banker, har drabbats ekonomiskt av den konkurrensbegränsande samverkan som anmälts. Den omständigheten att FPÖ i sin ursprungliga ansökan av den 24 juni 1997 gjorde gällande ett sådant allmänt intresse som skyddet för rättsordningen kunde inte medföra att partiet senare, i syfte att påvisa ett berättigat intresse i den mening som avses i förordning nr 17, inte längre hade möjlighet att göra gällande sin egenskap av kund i de banker mot vilka förfarandet hade inletts och den ekonomiska skada som partiet påstår att det har lidit till följd av avtalen i fråga.

- 111 Sökandena har emellertid i allt väsentligt hävdad att den omständigheten att FPÖ är bankkund inte i sig räcker för att kunna påvisa att det finns ett berättigat intresse. Ett sådant intresse föreligger nämligen endast för en sökande som är verksam på marknaden i fråga och som har drabbats i sin näringsverksamhet av det konkurrensbegränsande beteende som påstås ha förekommit.
- 112 Det skall emellertid erinras om att förstainstansrätten tidigare har slagit fast att en företagssammanslutning kan åberopa ett berättigat intresse av att framställa en ansökan i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17, även om den inte är direkt berörd i egenskap av företag som är verksamt på marknaden i fråga av det anmälda beteendet, bland annat på det villkoret dock att nämnda beteende kan skada dess medlemmars intressen (förstainstansrättens dom av den 24 januari 1995 i mål T-114/92, BEMIM mot kommissionen, REG 1995, s. II-147, punkt 28).
- 113 Vad särskilt avser de slutliga kunder som köper varor och tjänster har kommissionen hävdad att dess sedvanliga praxis visar att konsumenten har ett berättigat intresse av att anföra klagomål om han berörs av ett konkurrensnedvridande beteende på marknaden. Kommissionen har emellertid, som svar på förstainstansrättens frågor, själv medgett att inte någon konsument har fått en icke-konfidentiell version av meddelandet om invändningar efter det att det har fattats ett beslut om dess berättigade intresse. FPÖ är följaktligen den första slutlige kund som kommissionen har erkänt har ett berättigat intresse i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17 och, följaktligen, en rätt att få del av meddelandet om invändningar.
- 114 Förstainstansrätten anser att det inte finns något som hindrar att en slutlig kund som köper varor och tjänster kan uppfylla villkoret att ha ett berättigat intresse i den mening som avses i artikel 3 i förordning nr 17. Rätten anser nämligen att en slutlig kund, som åberopar att han har drabbats, eller kan komma att drabbas, av skada med avseende på sina ekonomiska intressen på grund av konkurrensbegränsningen i fråga, har ett berättigat intresse i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17 av att ge in en ansökan eller ett klagomål, i syfte att få en överträdelse av artiklarna 81 EG och 82 EG fastställd av kommissionen.

- 115 Det skall i detta hänseende erinras om att syftet med de regler som avser att säkerställa att konkurrensen inte snedvrids på den inre marknaden slutligen är att främja konsumentens välbefinnande. Detta syfte framgår särskilt av ordalydelsen i artikel 81 EG. Även om det får förklaras att förbudet i punkt 1 i denna bestämmelse inte är tillämpligt på konkurrensbegränsande samverkan som bidrar till att förbättra produktionen eller distributionen av varorna i fråga eller till att främja tekniskt eller ekonomiskt framåtskridande, är dock en av förutsättningarna för denna möjlighet, som föreskrivs i artikel 81.3 EG, att konsumenterna av dessa varor tillförsäkras en skälig andel av den vinst som därigenom uppnås. Konkurrensrätten och konkurrenspolitiken påverkar onekligen de konkreta ekonomiska intressena hos de slutkunder som köper varor och tjänster. Erkännandet av att sådana kunder — som gör gällande att de har drabbats av ekonomisk skada till följd av ett avtal eller ett beteende som kan begränsa eller snedvrida konkurrensen — har ett berättigat intresse av att kommissionen fastställer en överträdelse av artiklarna 81 EG och 82 EG bidrar till att uppnå konkurrensrättens syften.
- 116 I motsats till var sökandena har påstått medför inte denna bedömning vare sig att uttrycket berättigat intresse förlorar sitt innehåll genom att det ges en överdrivet omfattande innebörd eller att det öppnar vägen för en påstådd "allmän talerätt". Att det medges att en konsument som kan visa att han har drabbats med avseende på sina ekonomiska intressen av en konkurrensbegränsande samverkan som han har anmält i denna egenskap kan ha ett berättigat intresse i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17 är nämligen inte detsamma som att anse att varje fysisk eller juridisk person har ett sådant intresse.
- 117 Sökandena kan inte heller vinna framgång med de argument som avser att ett erkännande av att slutliga kunder har ställning som sökande eller klagande skulle ge upphov till ett stort antal klagomål och svårigheter i de administrativa förfarandena. Såsom kommissionen korrekt har förklarat kan dessa invändningar inte med fog åberopas i syfte att begränsa erkännandet av ett berättigat intresse hos en slutlig kund som åberopar att han har skadats ekonomiskt av det konkurrensbegränsande förfarande som han har anmält.

- 118 Till skillnad från vad sökandena har hävdad, och såsom kommissionen har påpekat, är institutionen slutligen inte skyldig att kontrollera huruvida en sökande som kan påvisa ett berättigat intresse kan ha andra skäl.
- 119 Förstainstansrätten drar följaktligen slutsatsen att FPÖ hade fog för att åberopa sin ställning som kund i banker i Österrike och att det, med avseende på sina ekonomiska intressen, hade drabbats av konkurrensbegränsande förfaranden, i syfte att kunna påvisa att det hade ett berättigat intresse av att framställa en ansökan om att kommissionen skulle fastställa att nämnda förfaranden utgjorde en överträdelse av artiklarna 81 EG och 82 EG.
- 120 Talan kan följaktligen inte vinna bifall på denna andra delgrund, som avser att FPÖ inte har något berättigat intresse i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17.

Den tredje delgrunden: Att kommissionen har underlåtit att kontrollera och motivera huruvida FPÖ har ett berättigat intresse

— Parternas argument

- 121 Sökandena har anfört att kommissionen varken har kontrollerat eller motiverat huruvida villkoren i artikel 3.2 i förordning nr 17 och artikel 7 i förordning nr 2842/98 var uppfyllda i detta fall. För det första har kommissionen således inte alls visat att FPÖ hade påvisat ett berättigat intresse, eftersom den inte kontrollerade huruvida partiet hade utfört banktransaktioner hos bankerna i fråga, vilka tjänster det hade använt sig av och varför dess intresse skulle gå längre än ett "tillräckligt" eller "annat" intresse. Påståendet att det förfogade över bankkonton räcker inte för

att partiet skall erkännas ha ställning som sökande, i synnerhet inte som kommissionen redan kände till denna omständighet när den fattade beslutet av den 26 februari 1998. För det andra har kommissionen inte förklarat på vilket sätt FPÖ:s anmälan hade de egenskaper som kännetecknar en ansökan i den mening som avses i artikel 3 i förordning nr 17. Kommissionen har inte heller angett de skäl som talade till förmån för att erkänna att FPÖ hade ett berättigat intresse, eftersom den ursprungligen var av motsatt uppfattning och eftersom FPÖ inte längre gjorde gällande sitt intresse av att delta i förfarandet, med hänsyn till att det under mer än två år hade varit överksam.

122 Sökandena har även påpekat att kommissionen, i det ärende som föranledde domen i de ovannämnda målen *Cimenteries m.fl.*, gjorde skillnad mellan två slag av invändningar beroende på marknaden i fråga och riktade olika invändningar med hänsyn till på vilken marknad som de berörda företagen var etablerade (domen i de ovannämnda målen *Cimenteries m.fl.*, punkterna 4–7). Kommissionen borde i förevarande fall följaktligen även ha fastställt och motiverat vilket ekonomiskt intresse som FPÖ hade med hänsyn till de olika bankmarknaderna i fråga. Förhørsombudet var dessutom tvunget att kontrollera huruvida FPÖ hade ett berättigat intresse innan det lämnade ut meddelandet om invändningar, i stället för att anse att frågan redan hade avgjorts genom skrivelsen av den 5 november 1999 från kommissionens GD för konkurrens. Utöver den omständigheten att det i förordning nr 2842/98 inte finns någon uppgift om den tvingande interna rättsverkan som nämnda ställningstagande från GD för konkurrens påstås ha, är det nämligen så att förhørsombudet genom besluten nr 94/810 och nr 2001/462 om kompetensområdet för förhørsombudet i stor utsträckning har anförtrotts de frågor som avser rätten att yttra sig (se bland annat artikel 4.1 och 4.2 b i beslut nr 2001/462).

123 Kommissionen har hävdat att sökandenas kritik är verkningslös, eftersom erkännandet av att FPÖ har ett berättigat intresse endast är en åtgärd för processledning som inte medför rättsverkningar för sökandena. De påståenden som avser bevisbördan saknar följaktligen grund, eftersom denna fråga endast rör kommissionen och sökanden, det vill säga FPÖ. Det är under alla omständigheter inte nödvändigt att beskriva den banktjänst som faktiskt har använts av FPÖ, eftersom den konkurrensbegränsande samverkan som antas ha förekommit omfattade samtliga aspekter i det österrikiska banksystemet.

— Förstainstansrättens bedömning

- 124 Vad för det första avser sökandenas argument avseende skyldigheten att kontrollera att FPÖ hade ett berättigat intresse samt den bevisbörda för detta, som i detta hänseende ålåg kommissionen, erinrar förstainstansrätten om att enligt artikel 3.2 i förordning nr 17 skall tredje man som är sökande eller klagande åberopa ett berättigat intresse av att få en överträdelse av artikel 81 EG eller artikel 82 EG fastställd. Kommissionen är följaktligen skyldig att kontrollera att tredje man uppfyller nämnda villkor.
- 125 Det framgår i detta fall av skriftväxling mellan kommissionen och sökandena under det administrativa förfarandet att kommissionen erkänt att FPÖ har ett berättigat intresse till följd av sin egenskap av bankkund i Österrike. Det framgår emellertid inte av handlingarna att kommissionen skulle ha begärt handlingar av FPÖ som kan visa att partiet verkligen var kund i de banker som berördes av förfarandet i fråga och att FPÖ:s bankkonton hade belastats med avtalade bankavgifter, med tillämpning av den konkurrensbegränsande samverkan i fråga. Som svar på förstainstansrättens frågor har kommissionen bekräftat detta förhållande genom att medge att den aldrig hade kontrollerat eller ansett det vara nödvändigt att infordra de bevis av FPÖ som avser partiets berättigade intresse i den mening som avses i artikel 3 i förordning nr 17. Kommissionen har emellertid motiverat sitt ställningstagande genom att hävda att det var klart att FPÖ var kund i bankerna i fråga och att det, med hänsyn till omfattningen av nämnda samverkan, var ostridigt att de mellan bankerna ingångna avtalen "oundvikligen hade missgynnat [FPÖ] i ekonomiskt hänseende", vilket medfört att partiet "absolut hade drabbats av skada".
- 126 Vad beträffar FPÖ:s egenskap av bankkund är det enligt förstainstansrätten alldeles logiskt att anse att det politiska partiet, för att kunna administrera sina verksamheter, behövde förfoga över olika bankkonton och utförde regelbundna banktransaktioner i Österrike. Sökandena har under hela det administrativa förfarandet faktiskt aldrig bestritt att FPÖ använde sig av sådana banktjänster.

- 127 När det gäller omfattningen av de förfaranden som anmälts framgår det av meddelandet om invändningar av den 10 september 1999 att den konkurrensbegränsande samverkan som var föremål för förfarandet avsåg ”varje tillhandahållande av tjänster” som typiskt sett levereras till enskilda och företag av allmänna banker (insättningar, kreditgivning, betalningar, etc.) (punkt 10 i meddelandet om invändningar) och att de ingångna avtalen ”hade ett komplett innehåll, i stor utsträckning var institutionaliserade och nära samverkade, samt omfattade hela det österrikiska territoriet ’intill minsta by’ ” (punkt 42 i meddelandet om invändningar). Enligt meddelandet om invändningar deltog dessutom ett mycket stort antal banker i förfarandena i fråga (punkt 383 i meddelandet om invändningar). Mottagarna av meddelandet om invändningar hade således haft ”en viktig roll på den österrikiska bankmarknaden på grund av deras storlek” (punkt 383 i meddelandet om invändningar). Det rör sig om stora österrikiska banker och bankkoncerner vars sammanlagda marknadsandel utgjorde 99 procent av den österrikiska marknaden (punkt 10 i meddelandet om invändningar). Det framgår dessutom av bilaga A till meddelandet om invändningar, i vilken samtliga banker som har deltagit i de olika mötena anges, att mycket fler bankinstitut hade deltagit i den konkurrensbegränsande samverkan än de åtta som invändningarna riktade sig till.
- 128 När det gäller meddelandet om invändningar av den 21 november 2000 riktade detta sig till samma mottagare som meddelandet om invändningar av den 10 september 1999 såvitt avser den konkurrensbegränsande samverkan som bestod i fastställande av växlingskurser för sedlar och mynt i euroområdet. Samma överväganden som de som har angetts ovan i fråga om den konkurrensbegränsande samverkans omfattning är följaktligen tillämpliga på den konkurrensbegränsande samverkan som avses i detta meddelande.
- 129 Av detta följer att tillämpningen av de förfaranden som påtalades i det administrativa förfarandet var mycket utbredd, eftersom den omfattade alla aspekter av det österrikiska banksystemet samt hela det österrikiska territoriet. Det kan därför konstateras att de avtal som hade påtalats i meddelandena om invändningar oundvikligen riskerade att missgynna FPÖ i ekonomiskt hänseende i dess egenskap av kund i österrikiska banker.

- 130 Förstainstansrätten konstaterar dessutom att, även om det är riktigt att den bank, som hör till delstatsregeringen i Kärnten, som sökanden vid förhandlingen angav som den bank i vilken FPÖ hade sina konton inte var en av det omtvistade beslutets åtta mottagare, förekom denna bank likväl bland de banker som angavs i bilaga A till meddelandet om invändningar av den 10 september 1999, vilka ofta hade deltagit i de möten som avsåg den konkurrensbegränsande samverkan i fråga.
- 131 Sökandena kan inte vinna någon framgång med sina argument att kommissionen uttryckligen borde ha framhävt FPÖ:s ekonomiska intresse med avseende på var och en av de olika bankmarknaderna i fråga. Erkännandet av en slutlig kunds ställning som sökande eller klagande beror nämligen, såsom har angetts, på huruvida denne kan drabbas av en ekonomisk skada på grund av förfarandena i fråga, och följaktligen inte på dennes deltagande på var och en av de produktmarknader som är föremål för kommissionens utredning (se ovan punkterna 112 och 114). Förstainstansrätten noterar för övrigt att sökandena inte med fog kan grunda sina argument på den praxis som kommissionen följde i det administrativa förfarandet i det ärende som föranledde domen i de ovannämnda målen *Cimenteries m.fl.* Kommissionen hade i detta förfarande gjort åtskillnad mellan de påtalade beteenden som avsåg det internationella planet och de som avsåg varje nationell marknad som påverkats. De kapitel i meddelandet om invändningar som avsåg den nationella marknaden hade endast sänts till de mottagare av invändningarna som var etablerade i medlemsstaten i fråga (domen i de ovannämnda målen *Cimenteries m.fl.*, punkt 6). Rätten erinrar emellertid om att det meddelande om invändningar som är i fråga i de förevarande målen endast innehåller en hänvisning till en enda geografisk marknad, det vill säga den som utgörs av hela det österrikiska territoriet.
- 132 Sökandena kan slutligen inte heller vinna framgång med påståendet att förhørsombudet självt borde ha kontrollerat att FPÖ hade ett berättigat intresse innan det lämnade ut meddelandet om invändningar. I enlighet med artikel 7 i förordning nr 2842/98 är nämligen utlämnandet av meddelandet om invändningar till den sökande eller den klagande en oundviklig följd av att det har erkänts att tredje man som har ett berättigat intresse har en sådan ställning. Efter beslut nr 2001/462 är förhørsombudets enda uppgift att se till att förhöret genomförs korrekt och att bidra till förhörets och det eventuellt efterföljande beslutets objektivitet (artikel 5), att avgöra ansökan av tredje man om att få yttra sig

(artiklarna 6 och 7) och begäran om att få tillgång till handlingarna i ärendet (artikel 8) och att se till att skyddade uppgifter som kan utgöra ett företags affärshemligheter inte lämnas ut (artikel 9).

133 Av detta följer, med hänsyn till omständigheterna i fallet, att kommissionen inte har åsidosatt skyldigheten att kontrollera att FPÖ hade ett berättigat intresse i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17.

134 När det gäller iakttagandet av motiveringsskyldigheten är det för det andra fast rättspraxis att den motivering som krävs enligt artikel 253 EG skall vara anpassad till rättsaktens beskaffenhet och att det av motiveringen klart och tydligt skall framgå hur den institution som har antagit rättsakten har resonerat, så att de som berörs därav kan få kännedom om skälen för den vidtagna åtgärden och så att behörig domstol ges möjlighet att utöva sin prövningsrätt. Det fordras inte att samtliga relevanta faktiska och rättsliga förhållanden anges i motiveringen, eftersom frågan huruvida motiveringen av en rättsakt uppfyller kraven i artikel 253 EG inte enbart skall bedömas mot bakgrund av rättsaktens lydelse, utan även mot bakgrund av det sammanhang i vilket rättsakten ingår samt alla rättsregler som reglerar det ifrågasvarande området (domstolens dom av den 14 februari 1990 i mål C-350/88, Delacre m.fl. mot kommissionen, REG 1990, s. I-395, punkt 16, och av den 2 april 1998 i mål C-367/95 P, kommissionen mot Sytraval och Brink's France, REG 1998, s. I-1719, punkt 63).

135 Det framgår i förevarande fall av det sammanhang i vilket de omtvistade besluten har fattats och särskilt av innehållet i skrivelserna av den 5 november 1999 från tjänstemännen vid GD för konkurrens och från förhørsombudet, i vilka det anges att FPÖ var bankkund, att det i de omtvistade besluten underförstått erkändes att FPÖ hade ett berättigat intresse i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17 till följd av dess egenskap av slutlig kund i de österrikiska banker som avsågs med de förfaranden som anmälts.

136 Mot bakgrund av kännetecknen hos och omfattningen av de förfaranden som anmälts i förevarande fall skall denna motivering anses vara tillräcklig.

- 137 Sökandena kan följaktligen inte vinna framgång med denna kritik.
- 138 Av det ovan anförda följer att talan inte kan vinna bifall på denna tredje delgrund, som avser att kommissionen har underlåtit att uppfylla skyldigheterna att kontrollera och motivera huruvida FPÖ har ett berättigat intresse.
- 139 Talan kan följaktligen inte vinna bifall på de grunder som avser åsidosättande av artikel 3.2 i förordning nr 17 och artikel 6 i förordning nr 2842/98 samt en bristande motivering.

Den tredje, den fjärde och den femte grunden: Åsidosättande av principen om processekonomi och av rätten till försvar samt upphörande av FPÖ:s rätt att delta i förfarandet

- 140 Sökandena har gjort gällande att för det fall att FPÖ hade rätt att få del av meddelandet om invändningar skulle det dels vara rättsstridigt att lämna ut meddelandet i detta skede av förfarandet på grund av att partiets rätt att delta i förfarandet har upphört, dels utgöra ett åsidosättande av principen om processekonomi och rätten till försvar.

Den första delgrunden: Upphörandet av FPÖ:s rätt att delta i förfarandet

— Parternas argument

- 141 Sökandena har gjort gällande att även om det fanns en rätt för FPÖ att få del av meddelandena om invändningar och att delta i förfarandet skulle rätten ha upphört.

Sedan avslaget på FPÖ:s begäran i februari 1998 har FPÖ inte vidtagit någon åtgärd för att få delta i förfarandet före förhören. Genom sitt ointresse har FPÖ följaktligen eftergett sin rätt.

142 Sökandena har även påstått att principen om upphörande av en rätt är tillämplig, även om det är kommissionen som är orsak till att meddelandet om invändningar har lämnats ut för sent. Kommissionen har inte längre rätt att lämna ut invändningarna enligt den allmänna principen om att den förvaltningsmyndigheten skall utöva sina befogenheter inom rimlig tid (domstolens dom av den 15 juli 1970 i mål 45/69, Boehringer mot kommissionen, REG 1970, s. 769, punkt 6). Till skillnad från beslut genom vilka förfarandet avslutas i huvudsaken, vilka kräver en längre utredning, hade frågan om tredje mans tillgång till handlingarna i ärendet kunnat prövas och avgöras när som helst innan förhören ägde rum. I detta skede av förfarandet kan kommissionen endast avslå FPÖ:s begäran om deltagande, eftersom invändningarna har sänts till bankerna i fråga, förhören redan har hållits, de faktiska omständigheterna har fastställts och förfarandet i praktiken har avslutats. Detta utlämnande, vars huvudsyfte är att göra det möjligt för klaganden att, innan förhöret hålls, bidra till fastställandet av de faktiska omständigheterna och att förbereda sig för förhöret, har inte längre någon mening.

143 Kommissionen anser att dessa argument saknar relevans. FPÖ har inte eftergett sina rättigheter, eftersom det inte kände till att invändningarna hade utfärdats. FPÖ har inte heller förlorat sin rätt att få del av invändningarna på grund av att det inte omedelbart gjorde gällande sitt intresse och inte deltog i förhören. En person som erkänts som sökande kunde nämligen delta så länge förfarandet inte hade avslutats och kommissionen ännu inte hade förelagt Rådgivande kommittén för kartell- och monopolfrågor ett förslag till beslut. I detta fall hade förfarandet inte avslutats, eftersom något slutgiltigt beslut inte hade fattats och eftersom kommissionen alltså kunde ändra de ursprungligen formulerade invändningarna, med beaktande av yttranden från parterna, däribland FPÖ.

— Förstainstansrättens bedömning

- 144 Förstainstansrätten erinrar för det första om att det av FPÖ:s skrivelse till kommissionen av den 13 mars 2001 framgår att FPÖ varken informerats om handläggningen av förfarandet eller om vilka dagar förhören skulle hållas. Däri anges således att kommissionen i skrivelser av den 5 oktober 1999 och av den 16 mars 2000 hade underrättat FPÖ om att det skulle få del av en icke-konfidentiell version av meddelandena om invändningar men att FPÖ, till följd av att utlämnandet aldrig ägde rum, hade kontaktat kommissionen som informerat det om att förhören redan hade hållits och om att förfarandet skulle avslutas. FPÖ begärde då att invändningarna genast skulle lämnas ut till partiet och att det skulle få möjlighet att yttra sig och delta i ett kompletterande förhör.
- 145 Det följer även av ovannämnda skrivelser från kommissionen av den 5 november 1999 och av den 16 mars 2000, som kommissionen gav in på förstainstansrättens begäran, att kommissionen hade underrättat FPÖ om att partiet genast skulle få del av invändningarna. Kommissionen angav till och med, i skrivelsen av den 5 oktober 1999, att "[den skulle försöka] skicka [FPÖ] nämnda icke-konfidentiella version under den senare delen av denna månad" och, i skrivelsen av den 16 mars 2000, att "det ännu inte [hade] varit möjligt att lämna ut ... den icke-konfidentiella versionen av meddelandet om invändningar som generaldirektoratet för konkurrens hade avsett ... Det återst[od] nämligen frågor om affärshemligheter som ännu inte slutgiltigt [hade] avgjorts." Partiet kan följaktligen inte klandras för att inte ha vidtagit någon åtgärd för att få del av invändningarna tidigare, eftersom FPÖ med beaktande av dessa underrättelser kunde förvänta sig att få del av invändningarna i syfte att utöva sin rätt att yttra sig och att delta i förfarandet.
- 146 Sökandena kan följaktligen inte vinna framgång med sitt påstående att FPÖ hade eftergett sin rätt att få del av invändningarna.
- 147 Sökandena har anfört att FPÖ:s rätt i varje fall har upphört i detta skede av förfarandet och att kommissionen följaktligen inte längre får lämna ut meddelandena om invändningar till partiet.

- 148 Det skall erinra om att det i förordning nr 17 och i förordning nr 2842/98 inte föreskrivs någon särskild frist inom vilken en tredje man som är sökande eller klagande och som kan påvisa ett berättigat intresse skall utöva sin rätt att få del av invändningarna och att yttra sig i ett överträdelseförfarande. I artiklarna 7 och 8 i förordning nr 2842/98 fastställs således endast att kommissionen skall lämna ut invändningarna till nämnda sökande eller klagande och fastställa en frist inom vilken denne kan yttra sig skriftligen, varvid den tredje mannen även får yttra sig muntligt, om han begär det. Enligt beslut 2001/462 får den sökande eller den klagande när som helst beredas tillfälle att yttra sig i förfarandet. Det anges härvid uttryckligen i artikel 12.4 i beslutet att förhørsombudet, med hänsyn till behovet av att se till att rätten att yttra sig iakttas, kan ”ge personer, företag och sammanslutningar av personer eller företag tillfälle att inkomma med ytterligare skriftliga synpunkter efter det muntliga förhöret”. Förhørsombudet skall fastställa den dag när dessa synpunkter senast skall ha inkommit. Av detta följer att rätten för en sökande eller klagande att få del av invändningarna och att yttra sig i det administrativa förfarandet för fastställande av en överträdelse av artiklarna 81 EG och 82 EG kan utövas så länge förfarandet pågår.
- 149 I artikel 10.3 i förordning nr 17 föreskrivs att samråd skall ske med Rådgivande kommittén för kartell- och monopolfrågor före varje beslut som följer på ett förfarande för fastställande av överträdelser av artiklarna 81 EG och 82 EG. Enligt rättspraxis utgör ett sådant samråd det sista stadiet i förfarandet innan det slutliga beslutet antas (domstolens dom av den 7 juni 1983 i de förenade målen 100/80–103/80, REG 1983, s. 1825, punkt 35; svensk specialutgåva, volym 7, s. 133). Så länge Rådgivande kommittén för kartell- och monopolfrågor inte har avgett det yttrande som avses i artikel 10.6 i förordning nr 17 över det förslag till beslut som förelagts av kommissionen, kan sökandens eller klagandens rätt att få del av invändningarna eller att yttra sig följaktligen inte anses ha upphört. Så länge den rådgivande kommittén inte har avgett sitt yttrande finns det nämligen inget som hindrar att kommissionen kan undersöka synpunkter från tredje man och att den fortfarande kan ändra sitt ställningstagande, mot bakgrund av dessa synpunkter.
- 150 Det har i detta fall inte bestritts att kommissionen ännu inte hade förelagt nämnda kommitté förslaget till beslut, när det omtvistade beslutet fattades. Av detta följer att FPÖ:s rätt att få del av invändningarna och att delta i förfarandet inte hade upphört, när det omtvistade beslutet fattades.

151 Vad slutligen avser sökandenas argument att kommissionen inte har rätt att lämna ut meddelandet om invändningar av det skälet att den inte hade fattat ett beslut inom rimlig tid, skall det för det första påpekas att den omständigheten att sökandena oupphörligt motsatte sig att invändningarna skulle lämnas ut till FPÖ i stor utsträckning var orsak till att förfarandet för utlämnande av invändningarna drog ut på tiden. Sökandena kan inte med fog åberopa en situation som de själva har bidragit till att skapa. För det andra skall det konstateras att sökandena inte har visat att förfarandet för utlämnande av invändningarna till FPÖ gav upphov till någon försening med att fatta det beslut genom vilket överträdelsen fastställs, som kan utgöra en kränkning av deras rätt till försvar. Sökandena har nämligen endast åberopat framtida och hypotetiska förhållanden, som inte kan utgöra grund för en sådan kränkning (se nedan punkt 161).

152 Talan kan följaktligen inte vinna bifall på den grund som avser att kravet på rimlig tid har åsidosatts.

153 Mot bakgrund av det ovan anförda konstaterar förstainstansrätten att sökandena inte kan vinna framgång med argumenten att FPÖ:s rätt att delta i förfarandet har upphört.

Den andra delgrunden: Åsidosättande av principen om processekonomi och rätten till försvar

— Parternas argument

154 Sökandena har påstått att den omständigheten att invändningarna lämnades ut i detta skede av förfarandet utgör ett åsidosättande av principen om processekonomi och deras rätt till försvar.

- 155 Enligt sökandena medför möjligheten att lämna ut invändningarna till varje sökande fram till dess att förslaget till beslut genom vilket förfarandet avslutas föreligger att kommissionen hindras från att genomföra förfarandet snabbt. Om tredje man ger in ytterligare uppgifter måste företagen nämligen höras på nytt, vilket försenar förfarandet i strid med principen om processekonomi.
- 156 Ett sent utlämnande medför även en kränkning av sökandenas rätt till försvar. Om utlämnandet av invändningarna inte gjorde det möjligt för FPÖ att uttrycka sin ståndpunkt, skulle det inte ha varit nödvändigt att lämna ut dem till partiet, utan det hade räckt att endast lämna en informell underrättelse om handläggningen av förfarandet. Om FPÖ uttryckte sin ståndpunkt och kommissionen på nytt gav mottagarna av invändningarna tillfälle att försvara sig, skulle förfarandet däremot otillbörligen förlängas i strid med de berörda företagens intressen. Företagen skulle nämligen hindras från att organisera sitt försvar. Om kommissionen inte på nytt gav dem tillfälle att uttrycka sig efter FPÖ:s ställningstagande skulle rätten till försvar också kränkas, eftersom det är först i samband med en domstolstalan mot det kommande beslutet som företagen kan få kännedom om detta ställningstagande. Deras rätt till försvar skulle följaktligen otillbörligen påverkas om tredje man kunde tillåtas att påverka förfarandena genom att välja tidpunkten för att ange sin ståndpunkt.
- 157 Enligt sökandena har kommissionen inte ens förklarat varför den genom att lämna ut invändningarna till FPÖ kunde förvänta sig att utredningen skulle tillföras ytterligare bevis, eftersom FPÖ fram till denna tidpunkt inte i något avseende hade bidragit till att klargöra de faktiska omständigheterna.
- 158 Kommissionen anser att dessa argument saknar grund. Att invändningarna lämnas ut hindrar inte ett normalt framskridande av förfarandet så länge kommissionen inte har förelagt ledamöterna i den rådgivande kommittén förslaget till beslut, såsom i detta fall. Enligt artikel 7 i förordning nr 2842/98 skyddas dessutom tredje man som har gett in en ansökan enligt artikel 3.2 i förordning nr 17 och detta processuella

skydd är klart bättre än det skydd som en annan tredje man har i förfarandet. Kommissionen får följaktligen inte begränsa rätten att yttra sig för en sådan tredje man.

— Förstainstansrättens bedömning

159 Sökandena kan inte vinna framgång med sina argument.

160 Vad först gäller den grund som avser processekonomi erinrar förstainstansrätten om att FPÖ:s rätt att få del av meddelandet om invändningar inte kan anses ha upphört så länge det administrativa förfarandet fortfarande pågår och den rådgivande kommittén ännu inte har förelagts förslaget till beslut i huvudsaken. Överväganden om processekonomi kan följaktligen inte med fog återopas för att begränsa sökandens eller klagandens rätt att få del av meddelandet om invändningar.

161 Vad därefter avser sökandenas argument att deras rätt till försvar har åsidosatts till följd av att invändningarna lämnades ut till FPÖ för sent, konstaterar förstainstansrätten att sökandena i detta fall endast har återopat framtida och hypotetiska förhållanden under vilka det skulle kunna sägas att deras rätt till försvar utsätts för en kränkning till följd av att invändningarna lämnats ut till FPÖ för sent. Skyddet för rätten till försvar skall bedömas med hänsyn till de faktiska och rättsliga förhållanden som förelåg vid den tidpunkt då det omtvistade beslutet fattades (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 7 februari 1979 i de förenade målen 15/76 och 16/76, Frankrike mot kommissionen, REG 1979, s. 321, punkt 7; svensk specialutgåva, volym 4, s. 287, och av den 17 maj 2001 i mål C-449/98 P, IECC mot kommissionen, REG 2001, s. I-3875, punkt 87). Skyddet kan följaktligen inte bedömas med hänsyn till framtida och hypotetiska händelser.

162 Talan kan följaktligen inte vinna bifall på den grund som avser att rätten till försvar har åsidosatts.

163 Sökandenas argument att kommissionen inte har förklarat varför den genom att lämna ut invändningarna till FPÖ kunde förvänta sig att det i förfarandet skulle läggas fram ytterligare bevis saknar slutligen relevans.

164 Av detta följer att sökandena inte kan vinna framgång med de argument som avser åsidosättande av principen om processekonomi och rätten till försvar.

165 Mot bakgrund av det ovan anförda konstaterar förstainstansrätten att talan inte kan vinna bifall på vare sig sökandenas tredje, fjärde eller femte grund.

Den sjätte grunden: Huruvida artikel 20.2 i förordning nr 17, jämförd med artikel 287 EG, har åsidosatts till följd av att utlämnandet av invändningarna till FPÖ utgör en kränkning av rätten till konfidentiell behandling av affärshemligheter

166 Sökandena har hävdat att de omtvistade besluten är rättsstridiga, eftersom de meddelanden om invändningar som skulle lämnas ut till FPÖ innehåller affärshemligheter och annan information som är konfidentiell i förhållande till nämnda tredje man, i strid med den rätt till konfidentiell behandling av deras affärshemligheter som sökandena har enligt artikel 20.2 i förordning nr 17, jämförd med artikel 287 EG.

Huruvida denna grund kan tas upp till sakprövning

— Huruvida villkoren i artikel 44.1 c i rättegångsreglerna har iakttagits

- 167 Kommissionen har bestritt att denna grund kan tas upp till sakprövning, med åberopande av att ansökningarna i de förevarande målen inte uppfyller villkoren i artikel 44.1 c i rättegångsreglerna. I mål T-213/01 har sökanden således endast räknat upp rättsprinciper, utan att ange de faktiska omständigheterna och hänföra dessa omständigheter till en rättsregel och utan att ange varför de omtvistade uppgifterna skall vara konfidentiella. På samma sätt har sökanden i mål T-214/01 nöjt sig med att i repliken endast hänvisa till "en omfattande mängd information" som uppges vara konfidentiell (punkt 44) och till "omfattande bevisning" som ställts till kommissionens förfogande (punkt 49), utan att ange ett enda avsnitt i meddelandena om invändningar för vilket den kan komma att begära konfidentiell behandling.
- 168 Förstainstansrätten erinrar om att det av artikel 44.1 c i rättegångsreglerna följer att en ansökan skall vara tillräckligt klar och precis, för att svaranden skall kunna förbereda sitt försvar och förstainstansrätten skall kunna pröva talan. Det krävs, för att en talan skall kunna tas upp till sakprövning med hänsyn till nämnda artikel, att de väsentligaste faktiska och rättsliga förhållanden som talan grundas på åtminstone kortfattat men på ett konsekvent och begripligt sätt framgår av innehållet i själva ansökan (förstainstansrättens beslut av den 28 april 1993 i mål T-85/92, De Hoe mot kommissionen, REG 1993, s. II-523, punkt 20).
- 169 Vad beträffar mål T-213/01 framgår det av ordalydelsen i punkterna 18 och 29 i ansökan att sökanden har ifrågasatt kommissionens bedömning att konfidentiell behandling inte bör beviljas för de uppgifter om sökandens identitet och omfattningen av dess deltagande i den konkurrensbegränsande samverkan samt den information som återges ordagrant i meddelandena om invändningar såsom

utdrag ur de handlingar som bifogats meddelandena och för vilka det hade begärts att de skulle omfattas av skyddet för konfidentiell behandling (se ovan punkt 18). Av sökandens inlagor framgår dessutom på ett tillräckligt sätt varför sökanden anser att denna information skall vara konfidentiell.

170 När det gäller mål T-214/01 skall det noteras att sökanden i sin ansökan hävdade att kommissionen har en skyldighet att inte lämna ut information som den har samlat in och som omfattas av sekretess. Sökanden preciserade härvid att meddelandena om invändningar innehåller affärshemligheter och gjorde gällande att dess rätt till hemlighållande av informationen i meddelandena om invändningar oåterkalleligt skulle kränkas vid ett utlämnande till FPÖ (se ansökan punkterna 44–46). Sökanden påpekade bland annat att den ”icke-konfidentiella” versionen av meddelandet om invändningar som färdigställts av förhørsombudet inte hade gjorts tillräckligt anonym (se ansökan punkt 17). Sökanden har därefter angett och utvecklat denna kritik i sin replik genom att särskilt påpeka att kommissionen borde ha avlägsnat samtliga namn på personer och banker som förekommer i invändningarna (se punkterna 44–49).

171 Av detta följer att de argument som har anförts av sökandena uppfyller kraven enligt artikel 44.1 c i rättegångsreglerna.

172 Kommissionen kan följaktligen inte vinna framgång med denna grund för avvisning.

— Huruvida villkoren i artikel 48.2 i rättegångsreglerna har iakttagits

173 I mål T-213/01 har kommissionen bestritt att sökandens argument kan tas upp till sakprövning i vad de avser konfidentiell behandling av samtliga invändningar i förhållande till FPÖ och tillämpligheten av artiklarna 8 och 48 i stadgan, eftersom de

i enlighet med artikel 48.2 i rättegångsreglerna har framställts för sent. I mål T-214/01 har kommissionen gjort gällande att de argument som sökanden har framställt i sin replik, enligt vilka nämnda versioner innehåller konfidentiell information, utgör en ny grund och följaktligen har framställts för sent.

174 Förstainstansrätten erinrar om att det av artikel 48.2 i rättegångsreglerna framgår att nya grunder inte får åberopas under rättegången, såvida de inte föranleds av rättsliga eller faktiska förhållanden som framkommit först under förfarandet.

175 I förevarande fall har sökanden i mål T-213/01 i sin replik gjort gällande att samtliga invändningar är konfidentiella i förhållande till FPÖ, eftersom partiet inte har påvisat ett berättigat intresse i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17, och att det följaktligen inte kan åberopa någon rättslig grund för att få tillgång till meddelandena om invändningar. På samma sätt har sökanden åberopat de principer som avses i artiklarna 8 och 48 i stadgan, i syfte att förstärka sitt påstående i ansökan enligt vilket samtliga invändningar enligt dessa principer skall behandlas konfidentiellt i förhållande till FPÖ, eftersom partiet inte har något berättigat intresse i den mening som avses i nämnda artikel 3 i förordning nr 17. Förstainstansrätten anser att sökandens argument korrekt hänför sig till rättsliga förhållanden som framkommit först under förfarandet.

176 När det gäller mål T-214/01 räcker det att konstatera att sökanden med ovannämnda argument i repliken endast har angett och utvecklat den grund som den framställt i sin ansökan.

177 Kommissionen kan följaktligen inte vinna framgång med den grund för avvisning som avser artikel 48.2 i rättegångsreglerna.

Prövning i sak

— Parternas argument

- 178 Sökandena har hävdad att det strider mot artikel 20.2 i förordning nr 17, jämförd med artikel 287 EG, att lämna ut invändningarna till FPÖ, eftersom de meddelanden om invändningar som skall lämnas ut till partiet innehåller affärshemligheter och annan konfidentiell information.
- 179 Sökandena har i första hand gjort gällande att all information i invändningarna är konfidentiell i förhållande till FPÖ. Enligt artiklarna 8 och 48 i stadgan skall alla sådana invändningar anses vara konfidentiella i förhållande till tredje man som inte har en legitim grund enligt lag, för att en persons rätt att betraktas som oskyldig inte skall kränkas. I detta fall har kommissionen inte visat att FPÖ hade ett berättigat intresse, och följaktligen är samtliga invändningar konfidentiella. Invändningarna har inte heller formulerats efter ett kontradiktoriskt förfarande. Om FPÖ hade tillgång till dem skulle partiet därför kunna dra obefogade slutsatser och utverka att sökandena dömdes på förhand.
- 180 Enligt sökandena är denna konfidentiella behandling dessutom särskilt nödvändig i förhållande till FPÖ, eftersom syftet med dess verksamhet inte är att skydda sina egna intressen i egenskap av kund, utan endast att tillvarata politiska intressen. Kommissionen saknar rättsliga medel för att hindra att invändningarna blir föremål för missbruk, eftersom en skadeståndstalan mot kommissionen inte kan reparera en kränkning av sökandenas anseende. Deras legitima intresse av att invändningarna hemlighålls måste därför ha företräde framför ett intresse som FPÖ påstår ha. Sökandena har även bekräftat att FPÖ, efter utlämnandet, faktiskt har använt sig av invändningarna för politiska syften genom att tillhandahålla dem för pressen och genom att ge en felaktig bild av deras innehåll och betydelse. Den 27 januari 2002 redogjorde således ministerpresidenten i delstaten Kärnten, FPÖ:s ledamot och tidigare ordförande J. Haider, under en TV-sänd diskussion för innehållet i de invändningar som hade lämnats ut av kommissionen och han riktade anklagelser mot bankerna i fråga. Anklagelserna har därefter tagits upp på flera webbplatser,

däribland FPÖ:s hemsida. Den 1 februari 2002 upprepade J. Haider sina anklagelser vid en presskonferens. Dessa uttalanden har återgetts av österrikiska massmedier som har publicerat artiklar i vilka utdrag ur meddelandet om invändningar av den 10 september 1999 citeras ordagrant. Sökandenas namn har nämnts upprepade gånger. Resultatet av att sökandena dömdes i dessa massmedier var att de stod maktlösa inför det tappade förtroendet hos kunderna.

181 Slutligen har sökandena påstått att huvudsyftet med att lämna ut invändningarna, det vill säga att göra det möjligt för klaganden att förbereda sig för förhöret (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 18 september 1996 i mål T-353/94, Postbank mot kommissionen, REG 1996, s. II-921, punkt 10), inte längre kunde uppnås i förevarande fall, eftersom förhöret redan hade hållits. Kommissionen gjorde därför fel när den jämförde de intressen som var i fråga och lät sökandenas legitima intresse av att invändningarna i sin helhet hemlighölls träda tillbaka till förmån för det formella iakttagandet av en rätt att få tillgång till handlingarna i ärendet som åberopats av FPÖ.

182 Sökandena har i andra hand hävdats att de påstått icke-konfidentiella versionerna av de meddelanden om invändningar som skall lämnas ut till FPÖ innehåller många uppgifter för vilka de har rätt att begära konfidentiell behandling.

183 Således har sökanden i mål T-213/01 för det första hävdats att informationen i punkterna 216, 218 och 219 i meddelandet om invändningar av den 10 september 1999, om på vilket sätt och i vilken omfattning den har deltagit i den konkurrensbegränsande samverkan, skall behandlas konfidentiellt i förhållande till FPÖ. Kommissionens påstående att denna information inte utgör affärshemligheter på grund av att FPÖ redan kände till sökandens identitet är inte riktigt, eftersom FPÖ inte nämnde sökanden i sin begäran. För det andra är även den information som framgår av de handlingar som sökanden frivilligt överlämnat och som det

hänvisas till i meddelandet om invändningar konfidentiell, i enlighet med artikel 13.1 i förordning nr 2842/98 och kommissionens meddelande om interna förfaranderegler för behandling av förfrågningar om tillgång till handlingar enligt artiklarna [81] och [82] [EG], av artiklarna 65 och 66 i Parisfördraget och av rådets förordning (EEG) nr 4064/89 (EGT C 23, 1997, s. 3). Förhørsombudets beslut att inte lämna ut dessa handlingar är emellertid inte tillräckligt för att de skall omfattas av skyddet för konfidentiell behandling, eftersom de har återgetts ordagrant i meddelandet om invändningar.

184 I mål T-214/01 har sökanden påpekat att förhørsombudet felaktigt avslag dess begäran av den 18 november 1999 om att namnen på de berörda personerna och bankerna skulle avlägsnas, varvid det bedömde att konfidentiell behandling endast skulle medges för affärshemligheter. Sökanden har tillagt att meddelandena om invändningar innehåller mycket annan information som omfattas av skyddet för konfidentiell behandling.

185 Kommissionen anser att dessa argument helt saknar grund.

— Förstainstansrättens bedömning

186 Sökandena har i första hand påstått att all information i meddelandena om invändningar är konfidentiell i förhållande till FPÖ, eftersom partiet inte har påvisat ett berättigat intresse i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning nr 17.

187 Sökandena kan inte vinna framgång med detta påstående. Det har nämligen slagits fast att FPÖ i detta fall hade ett berättigat intresse av att få den påstådda överträdelsen av artikel 81 EG fastställd, enligt artikel 3 i förordning nr 17 (se ovan

punkterna 110–118). FPÖ hade följaktligen rätt, enligt artikel 7 i förordning nr 2842/98, att i dess egenskap av sökande få en icke-konfidentiell version av meddelandena om invändningar.

188 Denna bedömning påverkas varken av sökandenas argument om att FPÖ eventuellt skulle missbruka invändningarna eller av de händelser som har ägt rum efter det att invändningarna faktiskt hade lämnats ut till FPÖ.

189 För det första är kommissionen inte skyldig att enbart på grundval av misstankar om att invändningarna eventuellt missbrukas begränsa den rätt att få del av meddelanden om invändningar som föreskrivs i artikel 7 i förordning nr 2842/98 till förmån för tredje man som kan påvisa ett berättigat intresse. Det skall för övrigt noteras att kommissionen i detta fall uppmärksammade FPÖ på att invändningarna endast skulle lämnas ut inom ramen för överträdelseförfarandet och endast i enlighet med förfarandets ändamål. Det framgår således av förhørsombudets skrivelse av den 30 januari 2002 att kommissionen hade underrättat FPÖ om att det enda syftet med utlämnandet var att underlätta utövandet av de rättigheter som partiet hade såsom sökande, att det var förbjudet att använda handlingarna eller deras innehåll för andra ändamål än förfarandet och att de banker som berördes av förfarandet — vilka hade bestritt invändningarna — skulle betraktas som oskyldiga så länge kommissionen inte hade fattat något beslut om förfarandet i huvudsaken.

190 När det gäller de händelser som ägde rum efter det att invändningarna hade lämnats ut till FPÖ erinrar förstainstansrätten för det andra om att en rättsakts rättsenlighet skall bedömas med hänsyn till de faktiska och rättsliga förhållanden som förelåg vid den tidpunkt då beslutet i fråga fattades, så att senare handlingar inte kan påverka beslutets giltighet (domstolens dom av den 8 november 1983 i de förenade målen 96/82–102/82, 104/82, 105/82, 108/82 och 110/82, IAZ m.fl. mot kommissionen, REG 1983, s. 3369, punkt 16, och av den 17 oktober 1989 i mål 85/87, Dow Benelux mot kommissionen, REG 1989, s. 3137, punkt 49). Dessa händelser kan följaktligen inte med fog åberopas för att bestrida att det omtvistade beslutet är välgrundat.

- 191 Slutligen kan sökandena inte heller, av de skäl som angetts ovan i punkt 148, vinna framgång med sina argument att utlämnandet av invändningarna i förevarande fall inte längre kunde uppfylla huvudsyftet att göra det möjligt för klaganden att förbereda sig för förhöret.
- 192 Av detta följer att sökandena inte kan vinna framgång med argumenten att samtliga invändningar är konfidentiella i förhållande till FPÖ.
- 193 Sökandena har i andra hand hävdad att viss information i meddelandena om invändningar är konfidentiell i förhållande till FPÖ.
- 194 Sökanden i mål T-213/01 har således påstått att informationen i punkterna 216, 218 och 219 i meddelandet om invändningar av den 10 september 1999, om sökandens identitet samt om hur och i vilken omfattning den har deltagit i den konkurrensbegränsande samverkan, skall anses vara konfidentiell och följaktligen avlägsnas från de versioner av meddelandena om invändningar som skall lämnas ut till FPÖ.
- 195 Beträffande sökandens identitet skall det noteras att sökanden inte har angett varför dess namn skulle vara konfidentiellt. Sökanden kan således inte vinna framgång med detta påstående, eftersom det saknar tillräckligt stöd. Det kan för övrigt påpekas att sökanden redan hade nämnts som en av svarandena i de mål vid domstolar i Amerikas förenta stater vid vilka det väckts gemensam talan angående samma förfaranden. Det skall även noteras att sökanden vid förhandlingen i det interimistiska förfarandet inte bestred att dess namn redan hade nämnts av pressen i samband med målet i fråga. Av detta följer, till skillnad från vad sökanden har hävdad, att dess påstådda deltagande i utredningarna i fråga redan var känt av allmänheten. Mot bakgrund av det föregående kan den slutsatsen dras att den omständigheten att sökandens namn inte framgick av den ansökan som FPÖ gav in

till kommissionen den 24 juni 1997 i sig inte räcker för att sökandens namn skall behandlas konfidentiellt i förhållande till en sökande tredje man.

196 Sökanden kan följaktligen inte vinna framgång med påståendet att dess identitet är konfidentiell.

197 Vad avser informationen om i vilken omfattning sökanden i mål T-213/01 deltog i de förfaranden som anmälts hänvisas det i ovannämnda punkter i meddelandet om invändningar av den 10 september 1999 till befattningar för personer som tjänstgör vid sökanden vilka påstås ha deltagit i möten med konkurrensbegränsande syften. Sökanden har emellertid varken angett i vilken mån dessa hänvisningar drabbar dess intressen eller varför de skulle omfattas av skyddet för konfidentiell behandling i förhållande till en sökande tredje man.

198 Vad slutligen avser de bankförhållanden som anges i punkt 219 i meddelandet om invändningar av den 10 september 1999, vilka skall ha diskuterats vid ett möte mellan de anklagade bankerna, skall det påpekas att kommersiell information av känslig natur avseende företag som är föremål för ett överträdelseförfarande utgör konfidentiell information som kan omfattas av skyddet för konfidentiell behandling. Det hänvisas nämligen uttryckligen, såsom utgörande information som omfattas av tystnadsplikt, till "uppgifter om företag, deras affärsförbindelser eller deras kostnadsförhållanden".

199 Det skall emellertid noteras att uppgifternas konfidentiella karaktär skäligen kan uteslutas beroende på hur gammal informationen i fråga är (förstainstansrättens beslut av den 15 november 1990 i de förenade målen T-1/89–T-4/89 och T-6/89–T-15/89, Rhône-Poulenc m.fl. mot kommissionen, REG 1990, s. II-637, punkt 23, och av den 19 juni 1996 i de förenade målen T-134/94, T-136/94–T-138/94,

T-141/94, T-145/94, T-147/94, T-148/94, T-151/94, T-156/94 och T-157/94, NMH Stahlwerke m.fl. mot kommissionen, REG 1996, s. II-537, punkt 24). Det framgår i förevarande fall av punkterna 216, 218 och 219 i meddelandet om invändningar att den omtvistade informationen i allt väsentligt avser de lägsta räntesatser för lån för olika bankprodukter som så att säga skulle ha beviljats av sökanden och övriga anklagade banker i april år 1996. Eftersom informationen förelåg mer än fem år innan det omtvistade beslutet fattades hade förhørsombudet följaktligen fog för att i beslutet dra slutsatsen att informationen hade fått en historisk karaktär och därför kunde lämnas ut till FPÖ.

200 Av detta följer att sökanden i mål T-213/01 inte kan vinna framgång med sina argument om att informationen i punkterna 216, 218 och 219 i meddelandet om invändningar av den 10 september 1999 är konfidentiell.

201 Sökanden i mål T-213/01 har dessutom hävdat att den information som återges ordagrant i meddelandena om invändningar såsom utdrag ur de handlingar som bifogats meddelandena och för vilka det beviljats skydd för konfidentiell behandling också skall anses vara konfidentiell.

202 Det kan emellertid konstateras att sökanden endast har åberopat detta argument utan att ange vilken denna information är, i vilka avsnitt i meddelandena om invändningar den förekommer och av vilka precisa och särskilda skäl den kan omfattas av skyddet för konfidentiell behandling.

203 Förstainstansrätten drar följaktligen slutsatsen att det saknas grund för de argument som sökanden i mål T-213/01 har anfört och som avser att viss information i meddelandena om invändningar är konfidentiell.

- 204 Sökanden i mål T-214/01 har för sin del hävdad att förhørsombudet borde ha avlägsnat namnen på personerna och bankerna i fråga. Det kan emellertid konstateras att sökanden uttryckligen nämndes i den ansökan som FPÖ hade gett in till kommissionen den 24 juni 1997. Sökanden förekom även bland de svarande mot vilka det väckts gemensam talan i Amerikas förenta stater. När det gäller namnen på personerna i fråga skall det dessutom noteras att deras identitet inte förekom i de icke-konfidentiella versionerna av meddelandena om invändningar, i vilka, såsom har angetts, det endast hänvisades till dessa personers befattningar eller allmänna arbetsuppgifter (se ovan punkt 197).
- 205 Sökanden i mål T-214/01 har slutligen även gjort gällande att meddelandena om invändningar innehåller mycket annan information som omfattas av skyddet för konfidentiell behandling. Det räcker i detta hänseende att konstatera att sökanden inte alls har angett vilken denna information är eller motiverat varför den anser att informationen är konfidentiell.
- 206 Mot bakgrund av det föregående drar förstainstansrätten slutsatsen att sökanden i mål T-214/01 inte heller kan vinna framgång med påståendena att viss information i meddelandena om invändningar i fråga är konfidentiell.
- 207 Av detta följer att talan inte kan vinna bifall på den sjätte grunden, som avser åsidosättande av artikel 20.2 i förordning nr 17, jämförd med artikel 287 EG.

Den sjunde grunden: Huruvida principen om skydd för berättigade förväntningar har åsidosatts

Parternas argument

208 Sökandena har gjort gällande att utlämnandet av meddelandena om invändningar även strider mot principen om skydd för berättigade förväntningar. Sökandena har samarbetat med kommissionen genom att gemensamt ta fram fakta. De har härvid tillhandahållit ett stort antal handlingar på villkor att tredje man inte får tillgång till informationen. Kommissionen har i invändningarna emellertid uttryckligen citerat avsnitt i dessa handlingar, vilka överlämnats på villkor att de förblir konfidentiella. Genom att låta FPÖ få ta del av dessa avsnitt har kommissionen bortsett från att den hos bankerna har gett upphov till berättigade förväntningar på att denna information skall vara konfidentiell (domstolens dom av den 3 maj 1978 i mål 112/77, Töpfer mot kommissionen, REG 1978, s. 1019 och 1032). Kommissionens ståndpunkt motsäger dessutom kommissionens ovannämnda meddelande om interna förfaranderegler för behandling av förfrågningar om tillgång till handlingar, i vilka det hänvisas till behovet att skydda information för vilken det har begärts konfidentiell behandling och som avser ”vissa typer av upplysningar som lämnats till kommissionen ... bland annat ... handlingar som har inhämtats i samband med en undersökning, som ingår i företagets tillgångar och som företaget önskar skall behandlas konfidentiellt” (punkt I A 2 andra stycket i meddelandet).

209 Kommissionen har påpekat att varje klagande enligt artikel 7 i förordning nr 2842/98 har rätt att få del av en icke-konfidentiell version av invändningarna. Denna rätt påverkas inte av löften om att avsnitt med information som bankerna i fråga har tillhandahållit frivilligt skall ges skydd för konfidentiell behandling.

Förstainstansrättens bedömning

- 210 Det framgår av fast rättspraxis att rätten att åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar tillkommer varje enskild person som befinner sig i en situation av vilken det framgår att gemenskapsadministrationen hos honom har väckt grundade förhoppningar (domstolens dom av den 11 mars 1987 i mål 265/85, Van den Bergh en Jurgens mot kommissionen, REG 1987 s. 1155, punkt 44, och förstainstansrättens dom av den 17 december 1998 i mål T-203/96, Embassy Limousines & Services mot parlamentet, REG 1998, s. II-4239, punkt 74). Däremot kan ingen göra gällande att denna princip har åsidosatts om administrationen inte har gett personen i fråga tydliga försäkringar (förstainstansrättens dom av den 29 januari 1998 i mål T-113/96, Dubois & Fils mot rådet och kommissionen, REG 1998, s. II-125, punkt 68, och av den 18 januari 2000 i mål T-290/97, Mehibas Dordtselaan mot kommissionen, REG 2000, s. II-15, punkt 59).
- 211 Det noteras att sökandena och de övriga banker som berörs av förfarandet i en inledande anmärkning till den gemensamma redogörelse för de faktiska omständigheterna som gavs in till kommissionen den 16 december 1998 begärde att redogörelsen skulle behandlas konfidentiellt i förhållande till tredje man. Det framgår emellertid inte av handlingarna i målet att kommissionen skulle ha försäkrat sökandena om att den inte skulle lämna ut uppgifterna i redogörelsen till en sökande tredje man. Sökandena har inte heller tillhandahållit vare sig någon uppgift eller något indicium som är ägnade att visa att kommissionen var överens om att bilagorna i fråga skulle behandlas fullständigt konfidentiellt.
- 212 Det kan under dessa omständigheter inte med fog hävdas att principen om skydd för berättigade förväntningar har åsidosatts.
- 213 Denna bedömning påverkas inte av att förhørsombudet i förteckning 1 uttryckligen förklarade att de handlingar som fogats till meddelandet om invändningar av den

10 september 1999 inte skulle lämnas ut till en sökande tredje man. Innehållet i förteckningen kunde inte ge upphov till berättigade förväntningar hos sökandena. Förutom att det i förteckningen endast hänvisas till de bilagda handlingarna som sådana har den specificering som förekommer i denna förteckning 1, angående precisa punkter i meddelandet om invändningar, som skulle meddelas, nämligen aldrig inneburit att de utdrag ur dessa bilagor som återges i meddelandet skall avlägsnas eller döljas. Det skall slutligen noteras att till skillnad från vad sökandena har hävdats avser kommissionens meddelande om interna förfaranderegler för behandling av förfrågningar om tillgång till handlingar inte någon absolut rätt till konfidentiell behandling av handlingar som ingår i företagets tillgångar och som företaget önskar skall behandlas konfidentiellt i förhållande till tredje man.

214 Talan kan följaktligen inte bifallas på den sjunde grunden.

215 Mot bakgrund av det ovan anförda skall respektive talan ogillas i dess helhet.

Rättegångskostnader

216 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Om parterna ömsom tappar målet på en eller flera punkter, eller om särskilda omständigheter motiverar det, kan förstainstansrätten emellertid besluta att kostnaderna skall delas eller att vardera parten skall bära sin kostnad.

217 Mot bakgrund av omständigheterna i förevarande fall, särskilt att kommissionen har tappat målen i den del de avser dess yrkanden om upptagande till sakprövning, skall

kommissionen förpliktas att ersätta de kostnader som förorsakats av grunderna för avvisning, som förstainstansrätten fastställer till en tredjedel av de kostnader som är hänförliga till förfarandet i huvudsaken. Sökandena skall förpliktas att ersätta två tredjedelar av de kostnader som är hänförliga till förfarandet i huvudsaken och samtliga kostnader som är hänförliga till de interimistiska förfarandena.

Mot denna bakgrund beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (femte avdelningen)

följande:

- 1) Talan ogillas i båda målen.**

- 2) Sökandena skall ersätta två tredjedelar av de kostnader som är hänförliga till förfarandet i huvudsaken och samtliga kostnader som är hänförliga till de interimistiska förfarandena.**

- 3) Kommissionen skall ersätta en tredjedel av de kostnader som är hänförliga till förfarandet i huvudsaken.**

Lindh

García-Valdecasas

Cooke

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 7 juni 2006.

E. Coulon

Justitiesekreterare

P. Lindh

Ordförande